Ազգ
Azg

27 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2005 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 194 (3360)

Բաքվում շարունակվում են բարձրաստիճան պաշտոնյաների ձերբակալությունները

ԲԱՔՈՒ, 26 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի իրավապահ մարմինները ձերբակալել են տնտեսական զարգացման նախարարության երկու դեպարտամենտների ղեկավարների՝ Ալիհուսեյն Շալիեւին եւ Քադիր Հուսեյնովին: Առաջինը գլխավորում էր ձեռներեցության զարգացման դեպարտամենտը, երկրորդը՝ ձեռներեցությանն օգնության ցուցաբերման ազգային հիմնադրամը: Այս մասին հաղորդում է «Թուրան» գործակալությունը՝ վկայակոչելով իրազեկ աղբյուրներ:

Մինչդեռ Ադրբեջանի գլխավոր դատախազության մամլո ծառայությունում այս տեղեկությունը ոչ հաստատել են եւ ոչ հերքել: Հիշեցնենք, որ հոկտեմբերի 19-ին պետական հեղաշրջման փորձի ֆինանսավորման եւ պետական ունեցվածքի յուրացման մեղադրանքով Ազգային անվտանգության նախարարությունը ձերբակալել էր տնտեսական զարգացման նախարար Ֆարհադ Ալիեւին:

Հայաստանի բնակչության միայն 8 տոկոսն է համակրում գործող իշխանություններին

25 տոկոսը երկրի հաջորդ նախագահի պաշտոնում տեսնում է Սերժ Սարգսյանին

«Ժողովրդավարության կովկասյան ինստիտուտ» հիմնադրամի անդրկովկասյան մասնաճյուղն այս ամիս հանրապետության 1600 բնակիչների շրջանում անցկացրել է սոցիոլոգիական հարցումներ, համաձայն որոնց հայաստանցիների մոտ 8 տոկոսն է միայն համակրում գործող իշխանություններին, 20 տոկոսը՝ կառուցողական ընդդիմությանը, 70 տոկոսն ունի չեզոք դիրքորոշում: Այս մասին հաղորդում է «Ռեգնում» գործակալությունը:

Հարցվածների ավելի քան 57 տոկոսը կարծում է, որ Հայաստանը վարում է ռուսամետ արտաքին քաղաքականությունը, եւ համարում, որ Գյումրու 102-րդ ռուսական ռազմակայանը պետք է մնա երկրի տարածքում: Ռուսական ազդեցությունը, ըստ հարցումների, առավել ակնհայտ է հետեւյալ ոլորտներում. քաղաքականություն՝ 78 տոկոս, տնտեսություն՝ 79, պաշտպանություն՝ 89 տոկոս:

Հայաստանցիների 51 տոկոսը կարծում է, որ Հայաստան-ՆԱՏՕ համագործակցությունը պետք է մնա այսօրվա մակարդակի վրա, մինչդեռ 18 տոկոսը համոզված է, որ Հյուսիսատլանտյան դաշինքի հետ Հայաստանը պետք է առավել խորացնի հարաբերությունները եւ դառնա ՆԱՏՕ-ի անդամ:

Հարցվածների մոտ 56 տոկոսը Հայաստանի եւ Թուրքիայի հարաբերությունների հաստատման հարցում պայման է դնում վերջինիս կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը, 24 տոկոսի համար կարեւոր չէ՝ կընդունի՞ Թուրքիան Մեծ եղեռնը, թե՝ ոչ, իսկ 15 տոկոսը համոզված է, որ հայ-թուրքական հարաբերությունները չպետք է հաստատվեն ոչ մի դեպքում, քանի որ Թուրքիան սպառնալիք է Հայաստանի անվտանգությանը:

Թեեւ բոլոր հարցվածներին նախապես տեղեկացրել են, որ գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն իրավունք չունի երրորդ անգամ մասնակցելու ընտրություններին, 10 տոկոսը համոզված է, որ Հայաստանի հաջորդ նախագահը լինելու է հենց Ռոբերտ Քոչարյանը: 47 տոկոսը կարծում է, որ հաջորդ նախագահ է դառնալու Քոչարյանի շրջապատից որեւէ մեկը՝ 25 տոկոսը նշում է Սերժ Սարգսյանի անունը, մոտ 15 տոկոսը՝ Արթուր Բաղդասարյանի:

Հարցվածների 65 տոկոսը հաստատել է, որ մասնակցելու է նոյեմբերի 27-ին սպասվող սահմանադրական բարեփոխումների հանրաքվեին, 59 տոկոսը սահմանադրության մեջ փոփոխությունների կողմնակից է, մոտ 6 տոկոսը կարծում է, որ ընդդիմությունը պետական հեղաշրջում իրականացնելու նպատակով կարող է օգտագործել հանրաքվեի առիթը:

Ա. Հ.

ԱՅՍՕՐ

Ահավոր ոճրագործության 6-րդ տարելիցը

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հոկտեմբերի 27-ին կլրանա ՀՀ Ազգային ժողովի դահլիճում տեղի ունեցած ահաբեկչության 6-րդ տարելիցը: 1999 թ. ահաբեկչության զոհ դարձած պետական-քաղաքական գործիչների հիշատակին ԱԺ բակում տեղադրված հուշակոթողի մոտ ժամը 11:00-ին տեղի կունենա սգո արարողություն:

Հիշեցնենք, որ հոկտեմբերի 27-ի ահաբեկչության զոհ դարձան ՀՀ ԱԺ նախագահ Կարեն Դեմիրճյանը, վարչապետ Վազգեն Սարգսյանը, ԱԺ փոխնախագահներ Յուրի Բախշյանը եւ Ռուբեն Միրոյանը, պատգամավորներ Արմենակ Արմենակյանը, Հայկ Քոթանյանը, Հենրիկ Աբրահամյանը, նախարար Լեոնարդ Պետրոսյանը:

Եվրոհանձնաժողովն արգելեց վայրի թռչունների ներմուծումը

Մի քանի օր տեւած քննարկումներից հետո Եվրոհանձնաժողովը Մեծ Բրիտանիայի պահանջով արգելք հաստատեց վայրի թռչունների ներմուծման վրա: Արգելքը ժամանակավոր է եւ կգործի մինչեւ նոյեմբերի 30-ը: Որոշ դեպքերում մասնավոր անձինք ԵՄ վայրի թռչուններ են բերում մաքսանենգ ճանապարհով: Հաստատված արգելքն այս կապակցությամբ հավելյալ պարտականություն է դնում ԵՄ երկրների մաքսավորների վրա:

Ֆրանսպրեսը տեղեկացնում է, որ միաժամանակ Եվրոհանձնաժողովն արգելել է թռչնի միս եւ կենդանի թռչուններ ներմուծել Խորվաթիայից, որտեղ վերջերս թռչնագրիպի վիրուս էր հայտնաբերվել:

Եվրոհանձնաժողովի արգելքը չի տարածվում ընտանի թռչունների վրա: Մասնավոր անձինք կարող են ԵՄ բերել նման թռչուններ, եթե դրանք մեկամյա կարանտինից են անցել կամ պատվաստված են եղել: Երեկ Եվրոհանձնաժողովը հրապարակել է մի նոր փաստաթուղթ, որը խորհուրդ է տալիս չօգտագործել հում ձու, ինչպես նաեւ լավ եփել թռչնի միսը՝ վարակից զերծ մնալու համար:

Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության գլխավոր տնօրեն Լի Ջոն Վուկը Կանադայում հայտարարել է, որ թռչնագրիպի H5N1 վիրուսը կարող է փոխակերպվել եւ տարածվել մարդկանց միջավայրում: Այսինքն, գրիպի համաճարակը չի բացառվում: Թռչնային ծագումով գրիպի համաճարակի դեմ պայքարելու համար միայն Ասիայում, Զարգացման ասիական բանկի տվյալներով, կպահանջվի 290 մլրդ դոլար:

Վերջին տեղեկությունների համաձայն, սատկած տասնյակ վայրի թռչուններ են հայտնաբերվել Գերմանիայում եւ Պորտուգալիայում: Չինաստանի կենտրոնական մասում բացահայտվել է թռչնագրիպի նոր օջախ, որտեղ սատկել են հարյուրավոր հավեր եւ բադեր: Սյանգտանի նահանգի գյուղերից մեկում ոչնչացվել է 2487 թռչուն: Սա ՉԺՀ-ում հայտնաբերված վարակի 3-րդ օջախն է:

Վիետնամում այս տարի ոչնչացվել է 2 մլն թռչուն: 2004 թ. բացահայտված առաջին համաճարակի ժամանակ ոչնչացվել էր 45 մլն թռչուն: Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության եւ ՄԱԿ-ի պարենի ու գյուղատնտեսության կազմակերպության փորձագետներն այդուհանդերձ զգուշավորությամբ արձանագրում են, որ Հնդկաչինի երկրները եւ Չինաստանը գիտակցում են վտանգը եւ թռչնագրիպի դեմ «թափանցիկ» պայքար են ծավալել:

Պ. Բ.

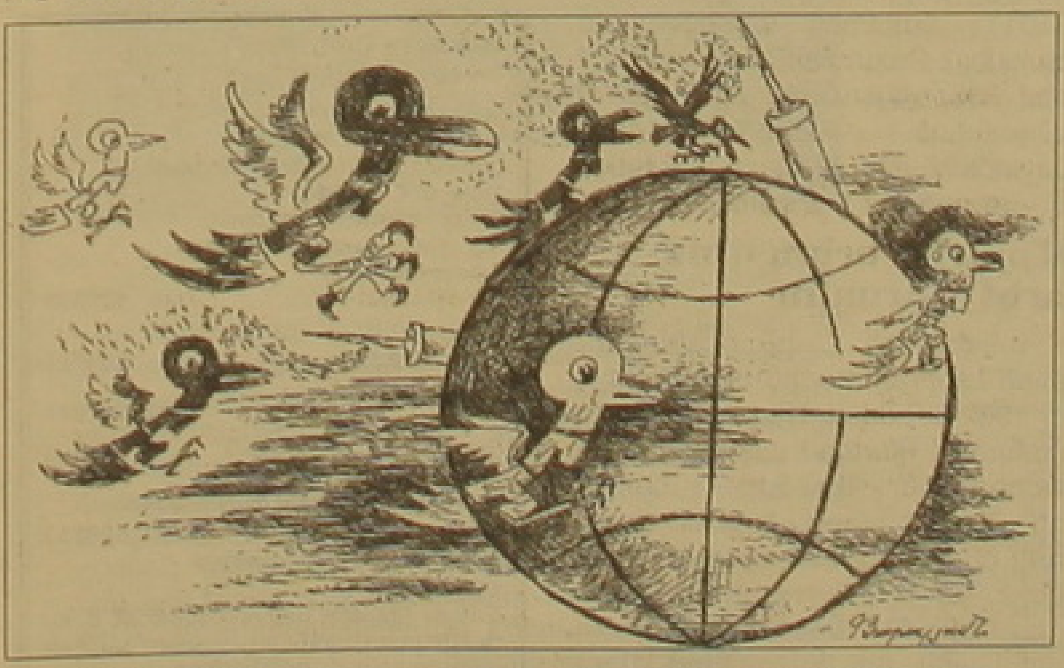

Թուրքիայի քաղաքական շրջանակները ֆրանսիական «Ախսայի» հետ դատապարտում են նաեւ թուրքական «Օյաքին»

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

«Ազգը» հոկտեմբերի 4-ի եւ 6-ի համարներում տեղեկացրել է, որ ֆրանսիական հայտնի «Ախսա» ապահովագրական ընկերությունը համաձայնել է 17 մլն դոլար փոխհատուցում վճարել Հայոց ցեղասպանության զոհերի ժառանգներին: Այս գումարի 11 միլիոնը նախատեսվում է ապահովագրական վկայականներ ունեցողների, 3 միլիոնը՝ Ֆրանսիայում գործող բարեգործական ընկերությունների, 3 միլիոնն էլ՝ փոխհատուցման հարցերով զբաղվող իրավաբանների համար:

Փոխհատուցման հարցին հոկտեմբերի 13-ին անդրադարձել էր նաեւ թուրքական հանրային հեռուստատեսությունը, իսկ հոկտեմբերի 14-ին՝ «Զաման» թերթը: Հայտնի էր դարձել, որ ֆրանսիական «Ախսան», ձեռք բերելով «Բանակայինների փոխօգնության միության»՝ «Օյաքի» բաժնետոմսերի 50 տոկոսը, 1999 թ. փետրվարից «Ախսա-Օյաք» անվան տակ համասեփականատիրոջ կարգավիճակով գործում է նաեւ Թուրքիայում:

Հոկտեմբերի 15-ին «Ազգը» տեղեկացրել էր նաեւ այս մասին: «Ախսան» աշխարհի առաջատար 30 ընկերությունների ցուցակում է, իսկ «Օյաքը» ավելի քան 40 խոշոր գործարաններով Թուրքիայի կարեւորագույն ընկերություններից մեկն է, ըստ որում, ֆրանսիական «Մոնդի» դիպուկ արտահայտությամբ, երկրի տնտեսության մեջ խորհրդանշում է թուրքական զինված ուժերի կարողությունները:

Տես էջ 2

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ

Քննարկվեց 2006 թ. պետբյուջեով նախատեսված ավանդների վերադարձը

Երեկ Ազգային ժողովում ֆինանսների նախարար **Վարդան Խաչատրյանը** ներկայացրեց 2006 թ. պետական բյուջեն եւ նշեց, որ կառավարությունն ու կոալիցիան բարի կամք են դրսեւորել, «բյուջեի օրենքով արագ լուծումներ տանք ու հնարավորության սահմաններում վերադարձնենք առաջին հերթին նպաստառուների ցուցակներում գտնվող մարդկանց, որոնք բացի նպաստից մեկանգամյա կստանան նաեւ իրենց ավանդները հատուկ մշակված կարգով»: Իհարկե, այդ ցուցակում ընդգրկվածներից ոչ բոլորը կստանան ավանդների փոխհատուցումը, այլ նրանք, ում տարիքը 70-ից բարձր է եւ թոշակառու են, միայնակ թոշակառուները մինչեւ 70 տարեկան, Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցները եւ նրանց հավասարեցված անձինք, ՀՀ պաշտպանության 1990-94 թթ.-ում մարտական գործողությունների մասնակցած անձինք, դրա հետեւանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձինք ու նրանց ընտանիքների անդամները: Ինչպես նաեւ զոհվածների ընտանիքների անդամները, առաջին, երկրորդ եւ երրորդ խմբերի հաշմանդամները. 1990-94 թթ. ՀՀ պաշտպանության համար մարտական գործողություններից տուժած սահմանամերձ բնակավայրերի բնակիչները, երկրաշարժից տուժած, աղետի գոտու բնակիչները, բազմազավակ երեխաներ ունեցողները...

Իսկ այժմ ներկայացնենք, թե ինչ փոխհատուցում է առաջարկվել խնայբանկերում ներդրված ավանդների համար. «1000 ռուբլու դիմաց՝ 200 ԱՄՆ դոլար, 2000-3000-ի դիմաց՝ առաջին հազարի համար 200 դոլար, գումարած հաջորդ ամեն մի հազարի համար՝ 70-ական դոլար (200+70+70=340): 3000-5000-ի դիմաց՝ առաջին հազարի համար 200 դոլար, գումարած 140 դոլար եւ գումարած ամեն մի հազարի դիմաց 40-ական դոլար (200+140+40+40=420): 5000-10.000-ի դիմաց՝ նախորդ 420 դոլարին՝ յուրաքանչյուր հազարին գումարած 20-ական դոլար (420+20+20+20+20=500): 10.000-ի դիմաց արդեն հաշվառված 500 դոլարին գումարած 10 դոլար (500+10=510):

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Քաղաքաշինական դիկտատուրայի առաջարկ քաղաքն ավերելուց հետո

Երեւանի նախկին գլխավոր ճարտարապետ **Նարեկ Սարգսյանը**, որի ճարտարապետական մտահղացումներով սրճարաններով ու ռեստորաններով լցվեցին օպերայի շրջակայքը, Օղակաձեւ զբոսայգին ու Հրազդանի կիրճը, այսօր համոզված է, որ Հայաստանում պետք է հաստատել քաղաքաշինական դիկտատուրա, դա է միակ ճանապարհը, որովհետեւ ունենք փոքր երկիր, որտեղ բոլորն իրար ճանաչում են եւ հնարավոր չէ օրենքի դիկտատուրա հաստատել:

«Մեկը մյուսի հետեւից պատահական շինհրապարակներ են ծնվում՝ փակված կապույտ վարագույրով, սակայն դրանցից ոչ մեկը չի անցնում քաղաքաշինական խորհրդով», 2002 թվականին ասել է ճարտարապետների միության նախագահ Ալբերտ Զուրաբյանը՝ մայրաքաղաքի կառուցապատման շուրջը գլխավոր ճարտարապետի հետ ունեցած տարաձայնությունների ժամանակ (**Ազգ**, 11/06/2002): Իսկ Նարեկ Սարգսյանը գոհ է, որ Երեւանի դեմքը փոխվել է եւ դեռ շատ կփոխվի, որովհետեւ մայրաքաղաքը թեւակոխել է նոր փուլ:

«Քաղաքի դեմք ասելով մեզանից ոչ մեկը մտքում նկատի չունի Չերյոմուշկան կամ Նորքի զանգվածները, այլ կենտրոնի մի շարք հատվածները, որոնց ճարտարապետական ոճը պետք է զարգացնել: Չի կարելի, որ Երեւանը դառնա աշխարհի մյուս քաղաքների նման, մեր լեզուն նման չէ մյուս լեզուներին, ճարտարապետությունը ազգի պահպանման կարեւորագույն դեր ունի եւ պետք է հնարավորինս լինի ինքնատիպ, որպեսզի Երեւանը տարբերվի մյուս քաղաքներից: Բոլոր հին, խարխուլ կառույցները ժամանակի ընթացքում կվերանան եւ կլինի նոր ժամանակակից քաղաք», Մամուլի ազգային ակումբում երեկ ասաց նա:

Նա միանգամայն բնական է համարում, որ մայրաքաղաքի կենտրոնում հողի արժեքի բարձրացման հետ բարձրանում են նաեւ կառուցվող շենքերի հարկերը, վաղը դրանք կարող են դառնալ 30 հարկանի, մանավանդ որ Երեւանում հուշարձանային ռեժիմ չկա, հասարակությունն էլ առանձնապես մտահոգված չէ դրանց պահպանմամբ: Այս հարցում նրա հետ կարելի է լիովին համաձայնել, քանի որ մեր աչքի առջեւ քաղաքի կենտրոնում քանդվում ու փլվում են պատմամշակութային շենքեր, որոնց հանդեպ հասարակությունն առանձնակի մտահոգություն չի դրսեւորում: Միայն մի խումբ ակադեմիկոսների եւ ճարտարապետների բողոքից հետո քաղաքապետարանը որոշեց ապամոնտաժել եւ դրանք հավաքել Գլխավոր պողոտային հարող տարածքում՝ ինչին Սարգսյանը կտրականապես դեմ է եւ համարում է ճակատագրական սխալ: «Բարեբախտաբար, այդ հարցը դեռ լուծվել է քաղաքաշինական խորհրդի մակարդակով: Դա ճակատագրական երրորդ սխալը կլինի քաղաքի համար, 1924 թվականից ի վեր Երեւանը 2 ճակատագրական սխալ է ունեցել. մեկը հետպատերազմյան տարիներին Թամանյանի նախագծած Օղակաձեւ զբոսայգին կիսաօղակաձեւ դարձնելն էր, որի արդյունքում քաղաքի կենտրոնում 15 հա կանաչ տարածք վերացավ, երկրորդ սխալը՝ պատկերասրահի շենքի կառուցումն էր, որով փակվեցին ապագա Հյուսիսային եւ Գլխավոր պողոտաները: Այս վերջին ծրագրով Գլխավոր պողոտան ընդհանրապես փակվելու է, այդ տարածքում, ըստ հատակագծի, պետք է այգի լինի, այդտեղ առհասարակ չի կարելի կառուցապատել՝ թեկուզ հուշարձան շենքերով: Կարելի է պահպանել տարածքի 5 հուշարձան շենքերը, իսկ մյուս մասը դարձնել զբոսայգի», նշեց նա, խոստանալով իր հնարավորությունների չափով ամեն ինչ անել ծրագրի վիժեցման համար:

«**Ազգի**» հարցին, թե այդ դեպքում ինչպե՞ս է ինքը պատկերացնում քանդված շենքերի ճակատագիրը, նա հստակ պատասխան չտվեց, այլ շարունակեց բացատրել, որ հուշարձան շենքերը մի տեղում հավաքելը գերեզմանոցային մոտեցում է, ցանկալի կլիներ դրանք թողնել իրենց տեղում: Չափազանց տարօրինակ է, որ նա այսօր է խոսում հուշարձան շենքերը քանդելու դեմ, երբ բանը բանից արդեն անցել է, Բուզանդի փողոցն ամբողջությամբ ամայացել է ու հիմա հերթը Կողբացունն է:

Իսկ Օղակաձեւ զբոսայգու վիճակը նա հուսահատական չի համարում, քանի որ սրճարաններն այսօր կան, վաղը կարող են քանդվել, պետք է մխիթարվել, որ այգու դեռեւս կանաչ մնացած գոտիները լավ վիճակում են: Վերջերս մեծ աղմուկ հանած Կամերային երաժշտության տան դիմաց կառուցվող զվարճանքի համալիրի ճարտարապետական առաջադրանքն ինքն է տվել, սակայն մեղավորները կառուցողներն են, որ նախագծային շեղումներ են թույլ տվել:

Նա համոզված է, որ եթե վաղը Օղակաձեւ զբոսայգու սրճարանները վերացնելու որոշում կայացվի, երիտասարդների շատ մեծ խումբ անպայման բողոքի ցույց կանի, որովհետեւ դրանք դարձել են նրանց կենսագրության մի մասը:

Նարեկ Սարգսյանը չխոսեց իր թույլ տված մեծ սխալների մասին, քանի որ դրանք ճակատագրական չեն Երեւանի համար, ինչպես հիշյալ ծրագիրը: Նա մեծ հույսեր ունի, որ իր առաջարկներն ու նախագծերը կընդունվեն ու կճանաչվեն ամենափայլունը Երեւանի համար: Մնում է ավելացնել, որ նրա պատկերացրած Երեւանը կդառնա մի քաղաք, որը շատ հեռու կլինի այն մայրաքաղաքը կոչվելուց, որ երազել էր նրա առաջին հատակագծի հեղինակը՝ մեծատաղանդ Ալեքսանդր Թամանյանը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Թուրքիայի քաղաքական շրջանակները ֆրանսիական «Աքսայի» հետ դատապարտում են նաեւ թուրքական «Օյաքին»

1-ին էջից

Այս հանգամանքը Թուրքիայում բուռն հակազդեցություն էր առաջ բերել ինչպես «Աքսայի», այնպես էլ ֆրանսիական ապահովագրական ընկերության հետ որպես համասեփականատեր գործակցող «Օյաքի» դեմ: Այս պայմաններում «Օյաքը», ինչպես այդ մասին հոկտեմբերի 26-ին նշում էր «Զամանը», ցեղասպանության զոհերի ժառանգներին 17 մլն դոլար վճարելու որոշման առթիվ նախազգուշացրել էր «Աքսային», թե որոշումը մանրազնին քննարկվում է, համապատասխան հետեւություն կարվի քննարկումների արդյունքում:

Ավելին՝ հոկտեմբերի 22-ին նախազգուշացման առնչությամբ «Օյաքը» հայտարարություն էր արել՝ իրազեկելու համար թուրք հասարակությանը: Ի պատասխան դրան «Աքսայի» ներկայացուցիչն ընդունելով, որ վերոհիշյալ որոշման առնչությամբ «Օյաքը» Թուրքիայում հայտնվել է ծանր կացության մեջ, այնուամենայնիվ ընդգծել էր. «Մենք որեւէ խնդիր չունենք, արել ենք այն, ինչ անհրաժեշտ է»:

Խոսքը տվյալ դեպքում Հայոց ցեղասպանության ժառանգներին 17 մլն դոլար փոխհատուցում վճարելու «Աքսայի» որոշման մասին է: Այս որոշումը թուրք ազգայնամոլ շրջանակները գնահատում են որպես Հայոց ցեղասպանության ճանաչման դրսեւորում: Քանի որ «Օյաքը» համատեղ ընկերություն է ստեղծել ֆրանսիական «Աքսայի» հետ, ապա թուրքական ընկերությունը, ըստ նրանց, լռության մատնելով փոխհատուցում վճարելու ֆրանսիական ընկերության որոշումը, ինքնաբերաբար մեղսակից է դառնում ցեղասպանության ճանաչմանը:

Ինչպես երեւում է, ազգայնամոլ շրջանակների վերոհիշյալ գնահատականին համամիտ է նաեւ Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովը, որ հոկտեմբերի 25-ին ընդդիմադիր Ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության պատգամավոր, նախկին դեսպան Շյուքրու Էլեքդաղի նախաձեռնությամբ մեղսակցության հարցն ընդգրկել է նիստի օրակարգում եւ տեղիք տվել բուռն քննարկումների:

Թուրքական հանրային հեռուստատեսության վկայությամբ, պատգամավոր Էլեքդաղը Մեջլիսի ուշադրությունը հրավիրել է այն հանգամանքի վրա, որ ցեղասպանության ժառանգներին 17 մլն դոլար փոխհատուցում վճարող «Աքսան» այս գումարի շուրջ 5 մլն դոլարը նախատեսում է հատկացնել Ֆրանսիայում Թուրքիայի դեմ գործող հայկական կազմակերպություններին:

Այնուհետեւ Էլեքդաղը եզրակացրել է. «Թուրքական «Օյաքի» հետ գործընկերոջ կարգավիճակով համագործակցող ընկերության ցեղասպանության ժառանգներին փոխհատուցում վճարելու որոշումը չափազանց լուրջ եւ հայկական պնդումները հաստատող զարգացում է: «Աքսայի» դեմ փոխհատուցում վճարելու պահանջով դատական հայցի հարուցման պահին «Օյաքը» նախաձեռնություն պետք է ցուցաբերեր եւ հայտարարեր, որ հայցվորներին փոխհատուցում վճարելու փաստի հետ չի կարող հաշտվել»:

ՆԱԽԱՐԱՐ ԼՈՔՅԱՆԻ ՀԱՎԱՍՏԻԱՑՄԱՄԲ

Թռչնագրիպի դեմ լուրջ պայքար է ընթանում

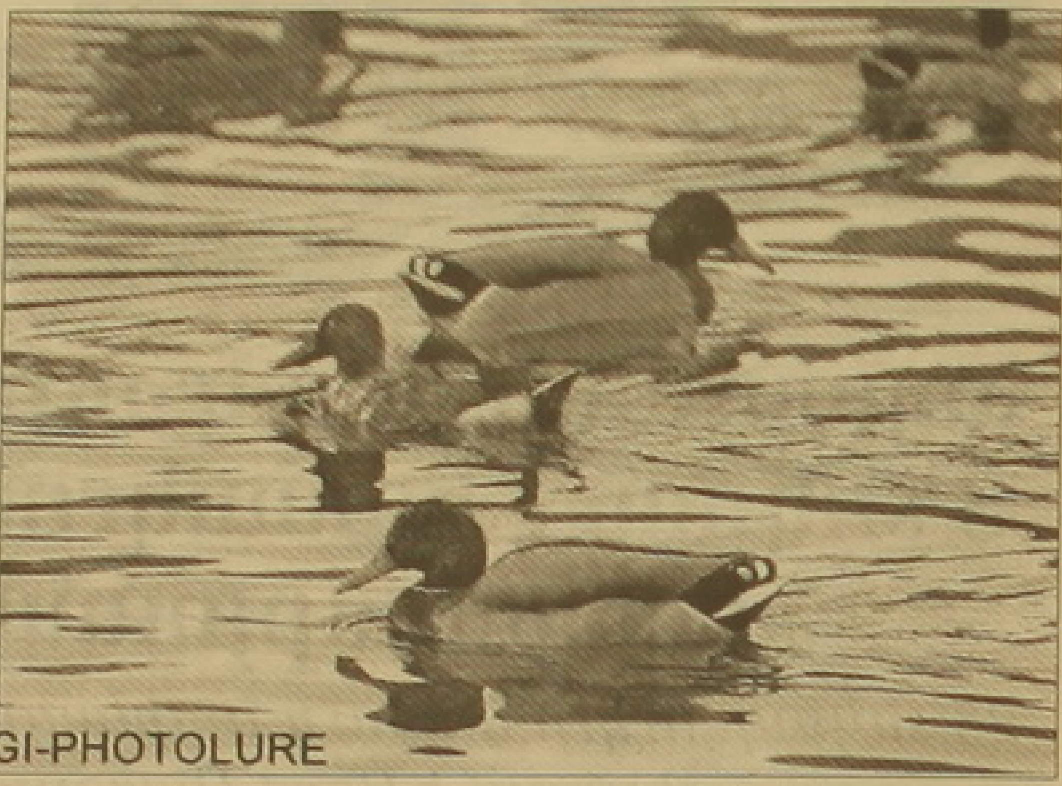

GI-PHOTOLURE

Երեկ ԱԺ-ում կառավարության հետ հարցուպատասխանի ժամանակ պատգամավորներին մտահոգում էր թռչնագրիպը:, Գյուղատնտեսության նախարար **Դավիթ Լոքյանը** տեղեկացրեց, որ «մինչեւ այժմ երկրում իրականացվել եւ իրականացվում է պետական կառույցների հետ համատեղ ծրագիր՝ վերահսկողության օժանդակության շուրջը: Վարչապետի հրահանգով արդեն արգելվել է վայրի թռչունների որսը: Համապատասխան հանձնարարականներ են իջեցվել առողջապահության, գյուղատնտեսության, առեւտրի եւ տնտեսական զարգացումների նախարարություններին՝ որոշակիորեն սահմանափակվել է թռչնի մսի ներկրումը: Սահմանային հսկիչ կետերում այսօր արդեն ախտահանվում են Հայաստան մտնող բոլոր մեքենաները: Հատուկ ուժեղացված ռեժիմով են աշխատում սահմանային հսկիչ կետերում քաղաքացիների մուտքն ու ելքը հսկող առողջապահության նախարարության եւ պետանվտանգության համակարգի աշխատակիցները, որպեսզի թռչունների հնարավոր վայրէջքի վայրից կասեցվի վարակի մուտքը Հայաստանի մյուս տարածքներ: Միջազգային կազմակերպությունների հետ մենք մշակել ենք հրահանգներ ու նաեւ վարակակիր երկրներից ստացված հրահանգները փոխանցել ենք գյուղատնտեսական տնտեսություններին»:

Ինչպես նշեց պրն Լոքյանը, «առավել մեծ վտանգը ՀՀ-ում մենք պետք է զգանք ոչ թե խոշոր թռչնաֆաբրիկաներում, որտեղ ապահովությունը լիարժեք է, այլ փոքր գյուղացիական տնտեսություններում»: Արդեն կազմակերպվել են մի քանի հավաքներ խոշոր թռչնաբուծարանների, թռչնաֆաբրիկաների տնօրենների հետ, համատեղ մշակվել են հատուկ ծրագրեր թռչնագրիպի հնարավոր մուտքերը կասեցնելու ուղղությամբ: Առողջապահության նախարարությունն էլ իր հերթին թռչնագրիպի պատվաստանյութ ձեռք բերելու համապատասխան փորձեր է անում:

Երեկ ՀՀ նախագահի մոտ նույնպես գումարվել է խորհրդակցություն համապատասխան գերատեսչությունների հետ, տրվել են հանձնարարականներ: «Մեր երկիր թռչնագրիպի միակ վտանգը հիմնականում հնարավոր է չվող թռչունների մուտքով, որոնց բազմացման շրջանը համարվում են Արաքս գետին հարող տարածքները, ջրավազանները», ասաց պրն Լոքյանը եւ ավելացրեց, որ ԱԻ վարչությանը լրացուցիչ հանձնարարականներ են տրվել հատուկ հսկողության տակ պահել դրանք:

ՄԱԿ-ի, պարենի եւ գյուղատնտեսության կազմակերպությունը որպես հրատապ ծրագիր Երեւանում սկսում է տարածաշրջանային միջոցառումների ծրագիր՝ թռչնագրիպի ախտորոշման եւ այլ խնդիրների հետ կապված սարքավորումների տրամադրում, տեղեկացրեց նախարարը:

Նյութը պատրաստ էր, երբ բնապահպանության նախարարությունից ստացանք հետեւյալ տեղեկությունը, որ «ՀՀ տարածքի որսահանդակներում սիրողական որսի թույլտվության մասին բնապահպանության նախարարի 2005 թ. հուլիսի 29-ի N 238-Ա հրամանի մեջ փոփոխություն է կատարվել: Եթե նախկինում աղավնիների (թխակապույտ եւ անտառային, տատրակ) որսը թույլատրված էր մինչեւ 2005 թ. դեկտեմբերի 31-ը, ապա համաձայն փոփոխության՝ նոյեմբերի 1-ից այդ թռչնատեսակի որսն արգելվում է: Չվող թռչունների՝ բադերի (կռնչան բադ, կարմրագլուխ սուզաբադ, սուլող եւ ճռճռան մրտիմներ) եւ ջրհովվիկների (փառփար, եղեգնահավ) որսը թույլատրված էր մինչեւ 2006 թ. մարտի 15-ը: Համաձայն փոփոխության, այդ թռչնատեսակների որսը եւս կարգելվի նոյեմբերի 1-ից: Չվող մյուս թռչունների որսի թույլտվության ժամկետը ս. թ. նոյեմբերի 1-ն էր»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Վթարից վարորդը մահացավ տեղում

Հոկտեմբերի 26-ին ոստիկանության Շենգավիթի բաժին հաղորդվել է, որ Հակոբ Ադոյանը, վարելով «ՎԱԶ-21011» մակնիշի ավտոմեքենան, բախվել է Բագրատունյաց պողոտայի թիվ 398 էլեկտրական սյան դիմաց կայանված «ԳԱԶ-53» մակնիշի ավտոմեքենային եւ տեղում մահացել է: Կատարվում է նախաքննություն:

Վթարից երկու զոհ, երեք վիրավոր

Հոկտեմբերի 25-ին ոստիկանության Նաիրիի բաժին հաղորդվել է, որ 1962 թ. ծնված Մերուժան Թոփմանյանը, վարելով անձնական օգտագործման «ՎԱԶ-21011» մակնիշի ավտոմեքենան, Երեւան-Աշտարակ ճանապարհի 3-րդ կմ-ին բախվել է Գառնիկ Ա.-ի վարած «Մերսեդես Բենց-611 D» մակնիշի ավտոմեքենային, որի հետեւանքով Մերուժան Թոփմանյանը եւ ուղեւոր Մաիս Հովհաննիսյանը տեղում մահացել են, իսկ մյուս ուղեւորներ Բաբկեն Հ.-ն, Տիգրան Թ.-ն եւ Պետիկ Հ.-ն ստացած մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել են հիվանդանոց: Կատարվում է նախաքննություն:

Մ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Վիճակային համամոլորակային փոփոխությունների հետեւանքով ավելի ու ավելի հաճախադեպ դարձած բնական ու տեխնածին աղետներն աշխարհի գիտնականներին հարկադրում են ավելի լրջությամբ վերաբերվել մարդու գործունեության հետեւանքով անկանխատեսելի դարձած բնությանը: Եթե մոլորանաեւ այն հանգամանքով, որ միջերկրածովյան ավազանն ուղղակի կախվածության մեջ է երկրակեղեւի կովկասյան հատվածում ընթացող երեւույթներից:

Երեկ Երեւանում մեկնարկեց աղետների կանխարգելման միջազգային գիտաժողովը: Գիտաժողովին մասնակցում են 25 գիտնականներ Միջին Ասիայից, Վրաստանի տնօրեն **Ռուբեն Ջրբաշյանը**:

Իհարկե, բնական ՛ոչ բոլոր աղետները կարելի է կանխատեսել, առավել եւ դիմագրավել դրանց: Երկրաշարժերի կանխատեսման ոչ մի սկզբունք առ այսօր արդյունավետ չէ: Սողանքների դեմ պայքարն արդյունավետ կարող է լինել միայն մեծ միջոցների ներդրման դեպ-

Առաջին միջազգային գիտաժողովը Երեւանում՝ կովկասյան աղետների դեմ

Կովկասը աղետների հետազոտման կարեւոր տարածք է աշխարհի գիտնականների համար

կի մյուս երեսին տարեցտարի ուժգնանում են փոթորիկներն ու ծովամրրիկները, ապա Կովկասյան տարածաշրջանում աղետների աճի հավանականությունն աճում է տարածքի սեյսմիկ բարձր ակտիվության պատճառով: Հայաստանը, Վրաստանը, Ադրբեջանը, նաեւ Թուրքիան ու Իրանը տեղակայված են Արաբական ու Եվրասիական սալաքարերի հորիզոնական բախման գոտում: Վտանգավորության աստիճանը մեծացնում են այս շրջաններում արագ զարգացող նավթարդյունաբերությունը, ատոմակայանները, գազատարները:

Կովկասն այսօր համարվում է բնածին եւ տեխնածին վտանգների հետազոտման ու գնահատման կարեւոր ասպարեզ ընդհանրապես ողջ աշխարհի գիտնականների ու գիտության համար: Տասնամյակների ընթացքում կուտակված տվյալների առատությունը եւ աղետներին այս կամ այն կերպ դիմագրավելու այստեղի ավանդույթն ու փորձը գիտնականների համար եզակի հնարավորություն են ստեղծում ստուգելու եւ փորձարկելու սեփական մեթոդների ու մոդելների արդյունավետությունը:

Գլխավորապես եվրոպացի գիտնականների հետաքրքրությունը Կովկասի հանդեպ բացատրվում է տանից, Ռուսաստանից, եւս 2 գեոֆիզիկ եւ սեյսմոլոգ Թուրքիայից: Նպատակը համագործակցությունն է, գիտական ուժերի ու հետազոտությունների կենտրոնացումը: Ակնկալվում է ստեղծել տվյալների ընդհանուր բազա, նույն սկզբունքներով գործող տեղեկատվական միասնական համակարգ: Ինֆորմացիոն կենտրոններ կստեղծվեն Հայաստանում եւ Վրաստանում, Ադրբեջանում այն արդեն կա: Խնդիրը նրանց գործողությունները նույն դաշտում տեղավորելն է:

Միջազգային գիտատեխնիկական կենտրոնի շրջանակներում համաժողովը կազմակերպելու նախագծի ու գաղափարի հեղինակը Հայաստանն է:

Երեկվա քննարկումների ընթացքում գիտնականներն առաջարկեցին իրենց մոտեցումները, որոնց շրջանակներում պիտի կայանա համագործակցությունը: «Մեր խնդիրը երկրաշարժերի, սողանքների, ջրհեղեղների գիտական ճշգրիտ վերլուծության պատկերը ստեղծելն ու կառավարություններին ներկայացնելն է, որպեսզի իրավիճակին համապատասխան գործողություններ ձեռնարկեն», մեր զրույցի ժամանակ ասաց ակադեմիկոս, ՀՀ ԳԱԱ երկրաբանության ինստիտուտում: Բոլոր դեպքերում, եթե մարդը նույնիսկ ի վիճակի չէ կանխարգելել աղետները, գոնե պիտի գրագետ լինի՝ նվազեցնելու դրանց պատճառած չարիքը:

Համաժողովի մասնակիցների համար հետազոտական անգնահատելի նշանակություն ունի Գառնիի գեոֆիզիկական ստորգետնյա դիտակայանը, ուր նրանք այցելեցին երեկ կեսօրին: Դիտակայանը կառուցված է Գառնիի խզվածքի վրա: Երկրաբանական տվյալներով այդ խզվածքն ամեն տարի տեղաշարժվում է 2-3 մմ-ով: Անմիջապես դիտակայանի հիմնական կորպուսին կից տեղակայված են հատուկ կետեր, որոնք աոանց ընդմիջման վերահսկում են մագնիսական դաշտի փոփոխությունները:

Գառնիի խզվածքի հարավային հատվածը մտնում է Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի տարածք, հյուսիսայինը սահմանակից է Վրաստանին: Այդ խզվածքների հետ են կապվում պատմական կործանարար աղետները:

Հիշեցնենք, որ Գառնին հայտնի է 1679 թվականի հզոր երկրաշարժով:

Երեւանյան միջազգային գիտաժողովը կշարունակվի եւս 2 օր:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Մեր համախաղաղացուն թույլ չեն տալիս կառուցապատել իր արհեստանոցը, որի համար 20 տարի հարկ է վճարել

Հեծանիվների արհեստանոցը՝ շրջապատված նորակառույցներով:

Երեւանի բնակիչ Վիրոլ Հովհաննիսյանից խմբագրությունը նամակ ստացավ՝ ուղղված հանրապետության նախագահին, վարչապետին եւ Ազգային ժողովի նախագահին: Բնակիչը պատմում է սեփական արհեստանոցի կառուցապատման իր դժվարությունների մասին: Նա նամակին կցել էր նաեւ նկարներ, իր խոսքերով, «աղաղակող անարդարությունն ավելի տեսանելի դարձնելու համար»:

Վիրոլ Հովհաննիսյանի բազմանդամ ընտանիքը Հյուսիսային Կովկասից Հայաստան է ներգաղթել 1961 թ., եղել է մարզիկ՝ հեծանվորդ: Լենինգրադյան փողոցին հարող տարածքը աղբից մաքրելուց հետո տեղադրել են երեք ավտոտնակներ: Նամակագիրը նշում է, որ այդտեղ բացել է հեծանիվների վերանորոգման արհեստանոց, որն օրինական է, քանի որ բնակիչը 1985 թ. պետությունից արտոնագիր է ստացել: Թեպետ աշխատանքային պայմաններն այնքան էլ բարվոք չեն, բայց բնակիչները գիտեն արհեստանոցի տեղը եւ տերն էլ դժգոհ չէ աշխատանքից: Գարշահոտությունից եւ ժանգից փտած արհեստանոցը բնակիչ Հովհաննիսյանն ինքնակամ վերակառուցել է: «Ինքնակամ, որովհետեւ օրինական թույլտվություն ինձ մինչ օրս չի հաջողվում ստանալ, իսկ ուրիշին՝ խնդրեմ», նշում է նա:

Բնակիչը շփոթված է, քանի որ չգիտի գործընթացի մեխանիզմը, իրականացնելու լծակները, երբ ոմանց չեղած տեղից տարածք են տրամադրում եւ կառուցապատման իրավունք են տալիս, իսկ իր 40 տարվա օգտագործած տարածքն իրեն չեն տալիս ո՛չ աճուրդով, ո՛չ ուղղակի վաճառքով եւ ո՛չ էլ վարձակալությամբ: Չեն տալիս նաեւ պարեկարգման թույլտվություն, որը, բնակչի կասկածներով, պայմանավորված է այն բանով, որ երեւի ցանկանում են արհեստանոցը վաճառել ուրիշին. «Բայց մի՞թե իմ դրամը նույն փողը չէ», զարմանում է հեծանիվների արհեստանոցի տերը:

Բնակչի թե՛ գրավոր եւ թե՛ բանավոր բազմաթիվ դիմումները տարբեր պաշտոնյաներ տարբեր կերպ են մերժել, իսկ այդ ընթացքում ամբողջ փողոցը կառուցապատվել է, մնացել են միայն արհեստանոցն ու մի քանի ավտոտնակ: Վիրոլ Հովհաննիսյանը տեսնելով, «որ իր կյանքը չի բավականացնի նպատակներն իրականացնելու համար», արհեստանոցը վերագրանցում է իր կրտսեր որդու անունով: Սակայն նրա բոլոր դիմումներին եւս պատասխանում են խուսանավելով, անընդհատ սելով: Բնակչին արդեն հուզում է ոչ այնքան իր արհեստանոցը, որքան երկրի ապագան, ուր «չինովնիկներն այդպես աներկյուղ ապակողմնորոշում են երկրի ղեկավարությանն ու նրանց աշխատակազմի անդամներին»: Նա նշում է նաեւ, որ իր դիմումներից մեկին պատասխանել են, թե այդ տարածքում շուրջ մեկ տարի կառուցապատման ինչ-որ ծրագիր է իրականացվում, մինչդեռ ինքն արդեն դիմում է 8-10 տարի:

Նամակագիրը խոսում է նաեւ լուսանկարներում պատկերված սահմանային գծի մասին, որը ոչ թե հայթուրքական կամ միջպետական, այլ մայրաքաղաքի Աջափնյակ եւ Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքները զատող սահման է: Իսկ այդ բաժանարար գիծն անցկացրել են չինովնիկները եւ «տրոհում են ազգը երկու հատվածների՝ յուրայինների եւ օտարների»: Բնակիչը հուսահատված է, որ սովորական մարդկանց, օրինապահ քաղաքացիների եւ պարզապես ազգը վերաարտադրողների համար նույնիսկ չի կարելի իրականացնել օրենքով սահմանվածը:

ԳՈՀԱՐ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

ՄԱՄՈՒԼ

Լրագրողական մրցանակ հայ-ռուսական հարաբերություն-ների լուսաբանման համար

Այս տարվա օգոստոսին հիմնված Կովկասյան ժողովրդավարության ինստիտուտի հարավկովկասյան մասնաճյուղը սեպտեմբերի 15-ից հոկտեմբերի 15-ը հայ-ռուսական հարաբերությունները լուսաբանող լրագրողական նյութերի մրցույթ էր հայտարարել, որի արդյունքներն ամփոփվեցին երեկ: Առաջին 5 տեղերին արժանացած լրագրողները հոկտեմբերի 31-ից նոյեմբերի 5-ը կմեկնեն Մոսկվա, հանդիպումներ կունենան Ռուսաստանի նախագահի աշխատակազմի, Պետդումայի աշխատակիցների, Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպանի, քաղաքական այլ գործիչների, «Իզվեստիա» եւ «Պառլամենտսկայա գազետա» թերթերի լրագրողների հետ: Իսկ մրցանակակիր հաջորդ խմբի 5 լրագրողները ստացան դրամական պարգեւ՝ 50 հազարական դրամ:

Առաջին մրցանակին արժանացավ Արմենպրես լրատվական ընկերության Լոռու մարզի թղթակից Վահագն Անտոնյանը, որի հոդվածը մարզում ապրող մոլականների մասին է: Հաջորդ 4 մրցանակների հեղինակներն էին լրագրողներ Ռուբեն Մարգարյանը («Գոլոս Արմենիի»), Արտյոմ Երկանյանը («Ճանք» հ/ը), Տաթեւիկ Շահինյանը («Արմինֆո») եւ Ռուբեն Գոզելյանը: Վերջինս որոշ պատճառներով չի կարող մեկնել Մոսկվա եւ, ժյուրիի որոշմամբ, կստանա 90 հազար դրամ: Նրա փոխարեն փաստորեն Մոսկվա պետք է մեկներ միավորներով 6-րդ տեղը գրաված լրագրողը: Բայց հավասար միավորներ հավաքել էին Արիս Ղազինյանը («Գոլոս Արմենիի») եւ Թաթուլ Հակոբյանը **(«Ազգ»)**: Ժյուրին որոշել էր, որ վիճակահանությամբ կորոշվի Մոսկվա մեկնող լրագրողի անունը: **«Ազգի»** նախկին լրագրող Արիս Ղազինյանը, սակայն, հրաժարվեց գործուղումից՝ նշելով. «Իմ եւ Թաթուլ Հակոբյանի ճանապարհները երբեք չեն խաչվել, մենք հաճախ զուգահեռ ենք առաջ գնացել: Կարծում եմ, ճիշտ կլինի, որ Մոսկվա մեկնի **«Ազգ»** թերթի լրագրողը, մանավանդ «Գոլոս Արմենիից» Ռուբեն Մարգարյանը մեկնում է»: 50 հազարական դրամի արժանացած լրագրողներն էին Լիլիթ Գալստյանը («Երկիր»), Արա Մելիքսեթյանը («Գոլոս Արմենիի») եւ Սուսաննա Մարգարյանը **(«Ազգ»)**:

Թաթուլ Հակոբյանը նշեց, որ առաջին հերթին ուրախ է այն բանի համար, որ առաջին մրցանակակիրը լրատվական գործակալության եւ այն էլ մարզային թղթակից է: «Մենք օգտվում ենք գործակալությունների տրամադրած ինֆորմացիայից, սակայն հաճախ չենք էլ ճանաչում հեղինակներին»: Նա նշեց նաեւ, որ իր ներկայացրած նյութը հակառուսական տարրեր էր պարունակում եւ նյութի բարձր գնահատականը խոսում է ժյուրիի օբյեկտիվության մասին: Ի դեպ, ժյուրիի անդամներն էին «Գոլոս Արմենիի» թերթի խմբագրի տեղակալ Լեւոն Ղազարյանը, «Դելովոյ էքսպրես» թերթի խմբագիր Էդվարդ Նաղդալյանը, «Արմինֆո» գործակալության փոխտնօրեն Ալեքսանդր Ավանեսովը, «Ռեգնում» գործակալության տնօրեն Վիգեն Հակոբյանը եւ «Երկիր» թերթի խմբագիր Սպարտակ Սեյրանյանը:

Մրցույթի կազմակերպիչները տեղեկացրին, որ արդեն հայտարարված է նոր մրցույթ՝ այս անգամ գեղարվեստական արձակ ստեղծագործությունների համար: Մրցույթին կմասնակցեն կովկասյան երկրների, Կենտրոնական Ասիայի եւ Ղազախստանի ներկայացուցիչները:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Հ. Գ. Հաճախ ենք խոսում լրագրողական համերաշխության մասին, սակայն երբ խոսքը վերաբերում է գործընկերների հաջողություններին անդրադառնալուն, չգիտես ինչու, քիչ թվով լրատվամիջոցներ են կարեւորում: Ասուլիսին ներկայացել էին ընդամենը մի քանի լրագրող:

Նոր կրթաթոշակ ռուսաստանցի ուսանողների համար

Ռուսաստանի հայերի «Երկրամաս» թերթը հաղորդում է, որ վերջերս Հայ առաքելական եկեղեցու մի այցելուի նախաձեռնությամբ, որը ցանկացել է մնալ անանուն, Հայ առաքելական եկեղեցու Ռուսաստանի հարավի թեմը հիմնել է Սուրբ Սահակի եւ Սուրբ Մաշտոցի անվան հատուկ կրթաթոշակի հիմնադրամ: Հիմնադրամն օժանդակելու է բարձրագույն եւ միջին մասնագիտական կրթական հաստատություններում բարձր առաջադիմություն եւ հասարակական կյանքում ակտիվություն ցուցաբերած ուսանողներին: Հիմնադրամի ղեկավարները հույս ունեն այսպիսով բարձրացնել ուսանողների կրթական եւ հոգեւոր մակարդակը:

Հիմնադրամի առաջին մրցանակակիրների անունները հայտնի կդառնան հոկտեմբերի 30-ին:

Ք. Մ.

Հայ խոպանչիների զարմանալի արկածները Վորկուտայում

Ընտանեկան այս երջանիկ դիմանկարը սփիտակցի Դավիթ Հովհաննիսյանը Կոմի Հանրապետությունից վերջերս է ուղարկել իր ծնողներին: Վալյան ու Լյուդան նրա երկու կանայք են: Հանուն հայ տղամարդու սիրո նրանք հաշտ ու համերաշխ են ապրում, թեեւ հոգու խորքում հավանաբար ատում են իրար: Բուժքույր Վալյան Դավիթի առաջին կինն է, որից երեխա չունեցավ: Փոխադարձ համաձայնությամբ Դավիթն ընտանիք բերեց ուսուցչուհի Լյուդային, որից ունեցավ փոքրիկ Արթուրին: Երկու կանայք հավասար հոգատարությամբ խնամում են փոքրիկին: Նրանք նույնիսկ փոխել են ազգանունները, ընդունելով բարեպես ու ջլատինդ հայ ամուսնու ազգանունը: Վալյան ու Լյուդան նույն հարկի տակ չեն ապրում, դրկիցներ են, եւ Դավիթն անխափան ժամանակացույցով այցելում է նրանց ու երկուսին էլ հավասարապես ապահովում ամեն ինչով: Համարյա փաշայի նման:

Հայրենի եզերից հեռու շպրտված հայ տղամարդիկ ահա այսպիսի արտասովոր կենցաղով են ապրում՝ աստիճանաբար օտարվելով ազգային ավանդույթներից:

Կ. Դ.

Ընդգծումներ

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ 90-ԱՄՅԱԿ

Ի՞նչ է կատարվում Դեր Զորում - Համազգային ուխտավայրում՝ «չի՞ք խաչի»

Կասկած չկա, որ Դեր Զորը հայերի համար համազգային ուխտավայր է: Դա վերահաստատում է նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկիո Արամ Ա կաթողիկոսը՝ վերջերս Անթիլիասի տպարանից լույս տեսած իր «Տէր-Զօրը՝ համազգային ուխտավայր» գրքույկով: Վեհափառը վերջերս հաճախ է շեշտում, թե իր մոտ «չիք խաչի» ազգի զավակների միջեւ:

Շատ պիտի ուզենայինք հավատալ կաթողիկոսի խոսքերին, եթե հոկտեմբերի 5-6-ին ուխտի գնացած չլինեինք Դեր Զոր եւ հայերի մեկ այլ սրբավայր՝ Մարկադե:

Երբ հոկտեմբերի 5-ի երեկոյան հասանք Դեր Զոր, տեղի մեր ազգակիցները ափսոսանք հայտնեցին, թե ինչո՞ւ երեք օր ուշացել ենք: Արդարեւ, ամսի 2-ին ՀՄԸՄ-ականները մեծ հանդիսությամբ եւ Բերիո (Հալեպի) թեմի առաջնորդ Շահան եպս. Սարգսյանի ակտիվ մասնակցությամբ հուշաքար են տեղադրել Սրբոց նահատակաց եկեղեցու բակում, որը ճարտարապետական բավականին հաջող լուծում ունի եւ մեկտեղում է խաչքարեր, Մեծ եղեռնի հուշակոթողների մանրակերտեր, անշեջ կրակ եւ այլն:

Երբ մոտեցանք հուշաքարին՝ պարզեցինք, քանի որ ՀՄԸՄ-ականների հուշաքարը որեւէ առնչություն չուներ... Մեծ եղեռնի թեմայի հետ:

ՀՄԸՄ-ական եւս երկու «ներկայության» հանդիպեցինք նույն սրբավայրում. եկեղեցու սրահում ՀՄԸՄ-ի մի մեծ դրոշ էր տեղադրվել, իսկ սրբավայրի գրադարանում (ուր տեղ են գտել բացառապես Հայոց ցեղասպանությանն առնչվող հրատարակություններ) հաջորդ օրը փորձում էին խցկել ՀՄԸՄ-ական երեք հրատարակություններ, որոնցից միայն մեկը՝ «ՀՄԸՄ-ը եւ Ապրիլ 24-ը» խորագրով, տեղ գտավ գրադարանում:

Հաջորդ առավոտ մեկնեցինք Դեր Զորից 85 կիլոմետր հյուսիս գտնվող Մարկադե, որի բլրի ավազների վրա առ այսօր հանդիպում են մեր նահատակների ոսկորներ: Եթե Դեր Զորում «տղերքը» սրբավայրը շփոթել էին ՀՄԸՄ-ի ակումբի հետ, ապա այստեղ նրանք ավելի առաջ էին գնացել. բլրի լանջին քարերով կազմվել էր «Մեծ եղեռնի 90-ամեակ» արձանագրությունը՝ «ՄԵՄ» (ՀՅԴ Սուրիո երիտասարդական միություն) ստորագրությամբ, իսկ բլրի ստորոտին կառուցված Սուրբ հարություն մատրան ներսում, ուր բացառապես նահատակների ոսկորներ են դրված, նրանք պատին փակցրել էին «Ճանաչում եւ վերականգնում» հանրահայտ որմազդը՝ «ՀՅԴաշնակցություն» ստորագրությամբ:

Այս փաստերը վրդովեցրին ինձ եւ իմ ուղեկից ուխտավորներին: Դրանք ինձ մղեցին կատարելու այս անընդունելի երեւույթի նախապատմության լրագրական հետաքննություն, որի արդյունքները բերում եմ ստորեւ:

– ՀՄԸՄ կեդրոնական վարչության հրատարակությունը եղող «Մարզիկ» ամսական հանդեսի ԻԴ. տարի, 2005, թիվ 6 (276) համարի 4-5-րդ էջերում լույս է տեսել անստորագիր լրատվություն՝ «Հ.Մ. Ը.Մ.-ի Կեդրոնական վարչութեան Գ. լիագումարը Աթէնքի մէջ» վերտառությամբ: 29-31 հուլիսին եւ 4-5 օգոստոսին կայացած այդ նստաշրջանում կենտրոնական վարչության ընդունած որոշումներից է՝ «Հայկական ցեղասպանութեան 90-ամեակի նախաձեռնութիւններու շարքին, որոշուեցաւ 2 հոկտեմբերին ուխտագնացութիւն մը կատարել Տէր Զօր եւ միութեան մասնաճիւղերուն անունով **խաչքար** մը զետեղել հոն» (էջ 5, ընդգծումն իմն է,- Գ. 3.):

– Համարյա նույն օրերին լույս տեսած մեկ այլ պարբերականում՝ ՀՅԴ օրգան «Ազդակ» օրաթերթի մարզական հավելված «Նաւասարդ» ամսաթերթի Գ. տարի, թիվ 12 (36), օգոստոս 2005-ի համարում արտատպվել է ՀՅԴ Հունաստանի օրգան «Ազատ օր» հարցազրույցը ՀՄԸՄ-ի կենտրոնական վարչության ատենապետ Գառնիկ Մկրտչյանի հետ (էջ 4-5): Վերջինս խնդրո առարկա հարցի մասին ասում է.

«Եղեռնի 90-ամեակին առթիւ որոշած էինք կազմակերպել ուխտագնացութիւն մը դէպի Տէր Զօր, ճիշդ Ապրիլ 24-ի օրը: Առաջադրուած էր 90 մասնաճիւղերու անունով 90 ծաղկեպսակ զետեղել, շրջանները հասած 90 խմբապետ-խմբապետուհիներու կողմէ:

Այդ առիթով Ապրիլեան Եղեռնի համալիրին մէջ, պաշտօնական յատուկ արարողութեամբ, պիտի զետեղուէր **յուշաքանդակ մը Հ.Մ.Ը.Մ.-ի 90 մասնաճիւղերուն անունով**, որուն համար **նախորօք ապահոված էինք Արամ Ա. կաթողիկոսին հաւանութիւնը: Իսկ նախապատրաստական աշխատանքներու համար տեսակցութիւններ ունեցած էինք Բերիոյ թեմի առաջնորդ Շահան եպս. Սարգսեանի համար** (պէտք է լինի՝ «հետ». ընդգծումներն իմն են,- Գ. 3.):

Միջին Արեւելքի վերիվայրումներուն պատճառով, վարչութիւնս յետաձգեց յարմար այլ առիթի մը համար: Միջդիւանական խորհրդաժողովին որոշուեցաւ ուխտագնացութիւնը կատարել 2005-ի Սեպտեմբերին» (էջ 5):

Ի դեպ, «Մարզիկի» նշյալ համարում լույս տեսած, ՀՄԸՄ Միջդիվանական 6-րդ խորհրդաժողովի (1-3 օգոստոսի 2005 թ., Աթենք) մասին անստորագիր լրատվության մեջ (էջ 3-4) մի բառ անգամ չկա այս մասին: Ըստ երեւույթին, այս հարցը քննարկվել է վերջին օրը՝ օրակարգի «Այլ հարցեր» կետի հարցերի շարքում:

– 2 հոկտեմբերի միջոցառման վերաբերյալ առաջին ծանուցումը «Ազդակում» լույս տեսավ սեպտեմբերի 29-ին՝ օրաթերթի 2-րդ էջում՝ «Հայկական Ցեղասպանութեան 90-ամեակին առիթով ուխտագնացութիւն դէպի Տէր Զօր եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի **յուշաքարի** բացում» վերնագրի տակ (ընդգծումն իմն է,- Գ. 3.): Սրանում ասվում է, որ հանդիսապետելու է Շահան սրբազանը, նախաձեռնողն է ՀՄԸՄ կենտրոնական վարչությունը, կազմակերպիչն է ՀՄԸՄ Սուրիո շրջանային վարչությունը, մասնակցելու են արաբական հինգ երկրների եւ ՀՀ-ի ՀՄԸՄ-ի մասնաճյուղերը:

- «Ազդակի» 15 հոկտեմբեր 2005-ի համարի 4-րդ էջում լույս է տեսել անստորագիր լրատվություն՝ «Հայկական Ցեղասպանութեան 90-ամեակի Հ.Մ.Ը.Մ.-ական ուխտագնացութիւնը՝ Մարկատէ եւ Տէր Զօր» վերտառությամբ:* Թղթակցությունից իմանում ենք, որ միջոցառմանը մասնակցել են 350 ՀՄԸՄ-ականներ: Բոլոր հանդիսություններին ակտիվ մասնակցել է թեմի առաջնորդը: «Հոգեհանգստեան արարողութենէն ետք առաջնորդ հօր եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Գառնիկ Մկրտիչեանի կողմէ կատարուեցաւ **յուշաքարի** բացումը: **Յուշաքարը նուիրուած է Մեծ Եղեռնի մէկուկէս միլիոն նահատակներու անմեռ յիշատակին,** Հ.Մ.Ը.Մ.-ի 98 մասնաճիւղերու անունով» (ընդգծումներն իմն են,- Գ. 3.):

Ցենք ուզում հատուկ կենտրոնանալ այնպիսի մանրուքների վրա, ինչպիսիք են հակասությունները՝

ա) Վերոհիշյալ թղթակցությունում հիշված մակագրության եւ հուշաքարի ներքեւում փանդակված՝ «Նուիրուած Մեծ Եղեռնի 90-ամեակին» արձանագրության միջեւ:

բ) «Հուշաքարում» ՀՄԸՄ-ի հիմնադրման թվականի (1918) եւ հիշատակվող առաջին մասնաճյուղի (Աղեքսանդրիա, Եգիպտոս) հիմնադրման թվականի (1912) միջեւ:

Եթե խաչքարերի մեծագույն մասը հուշաքար է, սակայն ամեն հուշաքար խաչքար չէ: Ահա այս իրողությունը չարաշահել է ՀՄԸՄ Կենտրոնական վարչությունը եւ խաչքարի պիտակի տակ անցկացրել է հուշաքար: Ինչպես հայտնի է՝ խաչքարում պարտադիր պետք է լինի խաչը, մինչդեռ ՀՄԸՄ-ականների տեղադրած 2X1,5. մ չափսերի «հուշաքարում» խաչի փոխարեն տեղադրվել է... ՀՄԸՄ-ի զինանշանը:

Այս բոլորից հետո հարց ենք տալիս Արամ Ա վեհափառին (որի գլխավորած աթոռը Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի հետ համատեղ հանձնաժողով է կազմել՝ քննարկելու Մեծ եղեռնի նահատակներին սրբադասելու հարցը).

– Ինչի՞ կվերածվեն այս համազգային սրբավայրերը, եթե ուրիշ միություններ եւ կուսակցություններ էլ «հուշաքարեր» տեղադրեն կամ որմազդներ փակցնեն նրանցում: Եթե «չիք խաչի», նրանց էլ եք թույլատրելու: Հետո՞...

Հարկավոր է անհապաղ հանել ՀՄԸՄ-ի հուշաքարն ու դրոշը, ՀՅԴ-ական արձանագրությունն ու որմազդը Դեր Զորի եւ Մարկադեի սրբավայրերից: Դրանք անեղծ պետք է մնան: Դրանք համազգային սեփականություն են:

ԳԵՎՈՐԳ ՅԱԶԸՃՅԱՆ

Բեյրութ-Երեւան

(*) *Այդ մասին Դեր Զորից հաղորդում եղավ նաեւ հանրային հեռուստատեսությամբ: Խմբ.*

Իր ժամանակից առաջ անցած ուսուցչի՝ Վարազ Առաքելյանի ծննդյան 95-ամյակի առթիվ

Լրանում է Վարազ Առաքելյանի ծննդյան 95-ամյակը... Նա մեծ է եղել մոտ երեսուն լեզվաբանական տպագրված գրքերի, հայ պատմիչներից կատարված բազմաթիվ թարգմանությունների: Նա հեղինակն է 17 ծավալուն, դեռեւս չտպագրված գրքերի: Ցավոք, տեղյակ չեմ, թե քանի դոկտորական ու թեկնածուական թեզեր են պաշտպանվել նրա ղեկավարությամբ ու ընդդիմախոսությամբ: Կարծում եմ, դրանք չեն մոռացվել, եւ կլինեն մարդիկ, որ հանդես կգան, կհիշեցնեն ուսուցչի մասին, որպեսզի ժամանակի ավազն իր մեջ չհուղարկավորի նրա հիշատակը...

Ազգի հոգսերով տառապող մեծ մարդ էր, գիտնական: Ուներ հարգանքի արժանացող ընդգծված բնավորություն... Գուցե դա էր պատճառը, որ շատերը նրանից երկնչում էին... Այո, ժամանակը, որ շատերին էր սնում, կոչումների արժանացնում, ողորմելիորեն տկար էր նրա համար...

Մարդկային մտածողության եւ հիշողության պիտանի կուտակումներ ուներ... շեշտված նվիրում ուներ դեպի գրաբարը: Անմնացորդ սիրահարվածի նման շրջում, հղկում էր այդ հրաշք ոսկեղենիկ լեզվի գաղտնիքները՝ ժառանգություն թողնելով սերունդներին...

Ձախից աջ՝ Արցախ Բունիաթյան, Լյուդվիգ Դուրյան, Վարազ Առաքելյան, Գարեգին Մխիթարյան

Մանկուց անհամար տառապանքների էր ենթարկվել, եւ գուցե դա էր պատճառը, որ միշտ շարժման եւ պայքարի մեջ էր գտնվել... Ահա թե ինչպես է բնորոշում պրոֆեսորն ինքն իրեն. «Կյանքս անցավ բազում փորձությունների, նեղությունների եւ դժվարությունների միջով: Իբրեւ անհաս շատ սխալներ գործեցի, եւ դրանց հասանելիք պատիժներն իրենց տառապանքով թափվեցին գլխիս» («Հավատի խաչմերուկներում», ք. Երեւան, 2003 թ., էջ 50):

Հուսով եմ, որ նրա գիտելիքներից օգտվող, իրենց դեռեւս նրա աշակերտը համարող, կոչումներով չշլացած աշակերտները կջանան, որ պատշաճորեն նշվի նրա ծննդյան տարեդարձը...

Հաստատ չենք մոռանա, որ ոչ մասնագիտական առումով մեր ուսուցիչն է եղել, ազգային գաղափարը մեր մեջ ցանք կատարողը...

Համակ նվիրում ուներ ազգին, օժտված անթերի արությամբ... Նա հոգու անթերի գիտակ էր: Արտահայտում, շոշափում էր այն մտքերն ու իրադարձությունները, ինչը մեր երազանքն էր: Մեր մեջ նոր ոգի էր սկզբնավորվում: Ավելի հեշտ է որպես անհաս իր թողած դրական ժառանգության ուսումնասիրությունը, քան որպես անհաս՝ արժեքավորելը...

Նժդեհի գերեզմանը հայրենիք տեղափոխելու գաղափարը միայն նրա, այդքան հարուստ, ազգային, ուրույն գիտակցությունում կարող էր ծնունդ առնել... Ազգի հանդեպ տածած բազում չիրականացված հույզերը, մտքերը պիտի հրաբխեին եւ դառնային գաղափար... Իմանալով հանդերձ, թե ինչ անկանխատեսելի հետեւանքներ կարող էր ունենալ Նժդեհի գերեզմանը հայրենիք տեղափոխելը, այնուամենայնիվ, նա իրեն նվիրաբերեց այդ հայրենանվեր գործին... Հայրենիք պիտի վերադառնար Նժդեհյան անընկճուն, հեռատես, ռազմավարական ոգին, որն իր հերթին պիտի պայքարեր ազգի լինելիության, հզորացման համար... Եվ նա զգոն ու աչալուրջ ղեկավարեց Նժդեհի տունդարձը, հարթեց ծագած դժվարությունները...

Նժդեհյան ոգին անբաժան էր նրանից, եւ նույնը պատվաստում էր մեր մեջ: Նժդեհի գերեզմանի Հայաստան բերելը, հետագայում ուխտատեղի ի հայտ գալը կատարվել է մեր ուսուցչի՝ Վարազ Առաքելյանի անմիջական ղեկավարությամբ ու մասնակցությամբ: Մեր մտածմունքն է, որ կատարվածն առանձին անհատներ (բիզնեսային հոգեբանությամբ) չխեղաթյուրեն, գողոնության մոլուցքներ չդրսեւորեն...

Մեր ուսուցչի թողած ժառանգությունը ազգային հարստություն է, հարկավոր է դա ժամանակին գնահատել, պաշտպանել, չէ՞ որ դրանք էլ ազգին անհրաժեշտ, նրա ոգին բնորոշող պատմական հուշարձաններ են...

Ի դեմս իր թողած ժառանգության, ի դեմս իր աշակերտների նա տարածուն եւ խոր արմատներ ունի՝ արժանի մեծարանքի եւ հիշատակման...

Ողջույն, ուսուցիչ...

ԱՐՑԱԽ ԲՈՒՆԻԱԹՅԱՆ

Մոսկվայում ռուսերեն լույս է տեսել ամերիկացի նշանավոր քաղաքագետ Զբիգնեւ Բժեզինսկու «Ընտրություն. Համաշխարհային տիրապետություն կամ գլոբալ լիդերություն» վերնագրով գիրքը: Քաղաքական մեծ «շախմատիստը» (Բժեզինսկուն հաճախ հումորով այդպես են անվանում, նկատի ունենալով նույն թեմային նվիրված նրա հանրահայտ «Շախմատային մեկ խաղատախտակ» գիրքը), նորից խորհում է ԱՄՆ-ի համաշխարհային դերի մասին՝ որպես միակ գերտերության, որն ընդունակ է դառնալու մնացյալ աշխարհի կայունության ու անվտանգության երաշխավորը: Հեղինակն այս անգամ վերլուծություններ ու հեռագնա հետեւություններ է անում 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ից հետո ստեղծված քաղաքական նոր իրողությունների հիման վրա:

Բժեզինսկին այս անգամ էլ աներկբա է իր հիմնական եզրակացության մեջ. XXI դարի արշալույսին Ամերիկայի հզորությունը հասել է աննախադեպ մակարդակի, ինչի վկայությունն են նրա ռազմական հնարավորությունների գլոբալ ընդգրկումը, տնտեսական կենսունակության առանցքային նշանակությունը համաշխարհային էկոնոմիկայի համար, ԱՄՆ-ի տեխնոլոգիական դինամիզմի ինովացիոն արդյունքը եւ ամերիկյան զանգվածային մշակույթի գրավչությունը ողջ աշխարհում: Այդ ամենը Ամերիկային շնորհում է նմանը չունեցող գլոբալ մասշտաբի քաղաքական կշիռ: Լավ է թե վատ, գրում է հեղինակը, հենց Ամերիկան է ներկայումս որոշում մարդկության շարժման ուղղությունը, նա միակ՝ իրավի գլոբալ գերտերությունն է մոլորակում:

Աշխարհաքաղաքական գործընթացում Բժեզինսկին չի տեսնում արժանի հակառակորդների կամ մրցակիցների: Եվ այդ իմաստով քննության առարկա է դարձնում Եվրոմիությունը, Չինաստանը, Ճապոնիան եւ Ռուսաստանը:

Եվրոպան, նշում է նա, թերեւս ի վիճակի է մրցակցելու ԱՄՆ-ի հետ տնտեսական հողի վրա, բայց քիչ ժամանակ չի պահանջվի, որ նա պետականորեն հասնի միասնության այն մակարդակին, ինչը նրան հնարավորություն տա ռազմաքաղաքական մրցակցության մեջ մտնելու ամերիկյան հսկայի հետ: Եվրոպական նախկին մեծ տերությունները՝ Մեծ Բրիտանիան, Գերմանիան ու Ֆրանսիան, չափից դուրս թույլ են, որպեսզի մտնեն համաշխարհային գերտերության համար մղվող գոտեմարտի մեջ: Նրանք չեն կարող համատեղել իրենց ներքին հակասությունները ու հասկաչես ամբիցիաները:

Ռուսաստանի մասին Բժեզինսկին խոսում է թեթեւ հեգնանքով: Ռուսաստանն արդեն այդ մրցավազքի մասնակից չէ, կայսրություն չէ, եւ նրա գլխավոր խնդիրը սոցիալ-տնտեսական վերածնունդն է: Ինչքան էլ ռուսները կարոտ զգան իրենց երբեմնի գերտերության նկատմամբ եւ դրանից ելնելով նվազ հակված լինեն ընդունելու Ամերիկայի հզորությունն ու ազդեցության մասշտաբները, նրանք արդեն հաշտվել են, որ որոշ ժամանակահատվածում Մ. Նահանգները կմնան որոշիչ դեր խաղացողը համաշխարհային գործերում:

Բժեզինսկին ընդունում է Չինաստանի տնտեսական հաջողությունները, բայց վերապահում է, որ եթե նույնիսկ նրան հաջողվի պահպանել տնտեսական աճի բարձր տեմպերը եւ չկորցնի ներքաղաքական կայունությունը (ինչը կասկածելի է), լավագույն դեպքում կդառնա աշխարհաշրջանային տերություն, որի հզորությունը կշարունակի զուգորդվել բնակչության աղքատությամբ, ինքնակառուցվածքի հնացածությամբ եւ արտասահմանում այդ երկրի կերպարի ունիվերսալ ձգողականության բացակայությամբ (ի դեպ, քաղաքականագետն այդ ամենը վերագրում է նաեւ Հնդկաստանին):

Խորհրդանշական է, որ Բժեզինսկին, անվերապահ ճանաչելով ԱՄՆ-ի համաշխարհային ամենազորությունը, իրեն թույլ է տալիս իր խորհրդածություններում, դատողություններում մերկապարանոց լինել երբեմն նույնիսկ ցինիզմի աստիճանի: Նրա կարծիքով, ուժի դիրքից կարելի է եւ նրբանկատ չլինել էկոնոմիկային, իրավունքին, բարոյականությանն ու անվտանգությանը վերաբերող առանձին կողմնորոշումներում: Եթե Ամերիկան մանրակրկիտ պահպաներ միջազգային իրավունքները, գրում է նա, եթե նա ջանադիր խուսափեր ուժի ցուցադրումներից այն տնտեսական հարցերը լուծելիս, որոնք հատուկ հետաքրքրություն են ներկայացնում ամերիկացի ընտրողների լուրջ կատեգորիաների համար, կամ հեզ պատրաստակամություն դրսեւորեր սահմանափակելու սեփական սուվերենությունը եւ իր զինված ուժերը ենթարկելու միջազգային իրավունքի իրավասությանը, ապա, հնարավոր է, չէր լինի այն տերությունը, որի գործողություններն ընդունակ են դառնալու գլոբալ անարխիայի կանխման վերջին փրկարար միջոցը:

Բժեզինսկու նոր գիրքը հարուստ է տարբեր աշխարհամասերում տեղի ունեցող եւ համաշխարհային մասշտաբով խաչաձեւվող քաղաքական ու տնտեսական բազմաբարդ գործընթացների ու խմորումների խոր ինքնատիպ վերլուծություններով, եզրակացություններով ու կանխատեսումներով:

Հայաստանն ամերիկացի մասնագետի կողմից հիշատակված է միայն կովկասյան տարածաշրջանում Հարավարեւելյան Եվրոպայի կայունության պակտի նմանությամբ յուրօրինակ ծրագիր ստեղծելու հետ կապված խորհրդածություններում, որտեղ, նրա կարծիքով, էական դեր պիտի խաղա ՆԱՏՕ-ն:

Տվյալ պարագայում, զարգացնում է միտքը Բժեզինսկին, ինչպես Վրաստանը, այնպես էլ Ադրբեջանը, որոնց ղեկավարներն արդեն բացահայտ շահագրգռություն են հանդես բերում Ալյանսյան դաշինքի մեջ մտնելու հեռանկարի հարցում, ակտիվացնում են ջանքերը՝ ձգտելով այդ կազմակերպության պաշտոնական անդամակցմանը: Այդ դեպքում հազիվ թե մի կողմ քաշվի Հայաստանը. կրկնակի ակտիվությամբ կվերսկսվի հայ-ադրբեջանական էթնիկական-տարածքային կոնֆլիկտի կարգավորման բանաձեւի որոնումը, իսկ դա, իր հերթին, կթեթեւացնի թուրք-հայկական հարաբերությունների նորմալացումը եւ ի վերջո կբացի ՆԱՏՕ-ի հետ Հայաստանի հաղորդակցման դուռը:

Հայերիս մասին Բժեզինսկին վերհիշում է նաեւ Ամերիկայի բազմազգ ու բազմամշակույթ բնույթի եւ գլոբալ արտաքին քաղաքականության առնչությունների հարցերը վերլուծելիս: Նա մտահոգություն է հայտնում, որ արտաքին քաղաքականության վարումը հետզհետե ավելի դժվարին բնույթ կստանա, եթե սկսի կրել էթնիկական շահերի ազդեցությունը: Ամերիկան այսօր դառնում է աշխարհի մանրադիտակը, նկա-

Զբիգնեւ Բժեզինսկի. ԱՄՆ-ի գլոբալ գերիշխանությունը կենսական փաստ է

տում է քաղաքագետը: ԱՄՆ-ի բնակչությունը ներկայումս կազմում է 285 մլն, որից 37-ը լատինամերիկյան ծագում ունի, այդքան են նաեւ աֆրոամերիկացիները, 11 մլն եկել են Ասիայից: Ամերիկացի բնակչության մեջ տակավին գերիշխող եվրոպական էթնիկական տարը սկսում է նվազել: Եվ քաղաքական տեսանկյունից անչափ կարեւոր է դառնում էթնիկական խմբերի ինքնագիտակցության զարթոնքը եւ որպես դրա հետեւանք նրանց քաղաքական ակտիվության աճը: Բժեզինսկին հատուկ ընդգծում է հրեական գործոնի հարաճուն դերը: Անգլոսաքսերի ազդեցության նվազեցմանը հետեւեց հրեական համայնքի սոցիալական կարգավիճակի եւ քաղաքական ազդեցության վերելքը: Վերջին գրեթե մեկ սերնդի ընթացքում այդ էթնիկական խումբն ազդեցիկ դիրքեր է գրավել ամերիկյան հասարակական կյանքի կարեւորագույն ոլորտներում:

Էթնիկական լոբբիներն իրենց դրսեւորում են տարբեր եղանակներով, նշում է Բժեզինսկին. նրանք կարող են իրենց էլեկտորալ կարողությունները օգտագործել երկրի մասշտաբով, իրենց հայրենակիցներին կարեւորագույն տարածաշրջաններում կամ խոշորագույն քաղաքներում կենտրոնացնելով եւ այլն: Հայերը, հույներն ու հրեաները, առանձնացնում է նա, պատրաստակամություն են դրսեւորում ֆինանսավորելու իրենց մոտ կանգնած քաղաքական շարժումները: Արտաքին քաղաքական գերակայություններ ունեցող առավել ակտիվ, ազդեցիկ ու հարուստ էթնիկական լոբբիները, ըստ քաղաքականագետի, հրեականը, կուբայականը, հունականը եւ հայկականն են (վերջինի պարագայում հիշատակում է Ամերիկայի հայկական համագումարին): Նրանցից յուրաքանչյուրն իր ներկայությունը զգացնել է տալիս արտաքին քաղաքականության հարցերում՝ լինի դա արաբա-իսրայելական կոնֆլիկտը, Կուբայի շրջափակումը, Կիպրոսի կարգավիճակը, թե Ադրբեջանին օգնություն ցույց տալու արգելքը: Մոտ ապագայում, կանխատեսում է Բժեզինսկին, հիշյալ եւ մյուս էթնիկական խմբերը, հնարավոր է, ամերիկյան արտաքին քաղաքականությունը ձեւավորելիս ավելի ու ավելի էական դեր կխաղան այն ուղղություններում, որոնք նրանց համար մեծ նշանակություն կունենան:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

ԻԼՀԱՄ ԱԼԻԵՎԻ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹՅԱՄԲ

Ադրբեջանում ընտրողների մատներին չմաքրվող ներկ են քսելու

Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը հանրապետության ընտրական հանձնաժողովին կարգադրել է առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններում քվեարկողների մատներին չմաքրվող ներկ քսել: Նման պայմաններում մարդիկ չեն կարողանա երկրորդ անգամ քվեաթերթիկ ստանալ եւ կրկին քվեարկել մեկ ուրիշ ընտրական տեղամասում:

ՌԻԱ գործակալության տվյալներով, նախագահի ստորագրած փաստաթղթում նաեւ ցուցում է տրվում պատրաստել ընտրախախտումների վերաբերյալ քաղաքացիների բողոքների քննարկման կարգին առնչվող հրահանգներ, ինչպես նաեւ շահագրգիռ անձանց համար ապահովել ընտրացուցակներին ծանոթանալու պայմաններ:

Ալիեւը ՆԳՆ-ին պարտավորեցրել է ինքնության վկայականներ տալ ինչ-ինչ պատճառներով փաստաթուղթ չունեցող անձանց: Իշխանության տեղական մարմիններին հանձնարարված է ապահովել ընտրություններին մասնակցող ուժերի միջոցառումների անվտանգությունը:

Խորհրդարանին առաջարկված է վերացնել օտարերկրյա ոչ կառավարական կազմակերպությունների դիտորդության վրա սահմանված արգելքը:

Իրաքի սահմանադրությունն ընդունված է

Անաբեկչություններն շարունակվում են

Չնայած սուննիների ուժեղ ընդդիմությանը, Իրաքի սահմանադրության նախագծի առթիվ հոկտեմբերի 15-ին անցկացված հանրաքվեն ավարտվել է դրական արդյունքով: Դա հայտնի է դարձել Բաղդադում Իրաքի անկախ ընտրական հանձնաժողովի անդամ Ֆարիդ Այյարի կազմակերպած մամլո ասուլիսում:

Նրա խոսքերով, «հանրաքվեի ժամանակ Իրաքի սահմանադրության նախագիծն ընդունվել է քվեների 78 տոկոսով»: Այյարի տվյալներով, առավելապես սուննիաբնակ Սալահեդդինի եւ Ալ Անբարի նահանգներում փաստաթուղթը մերժել է ընտրողների 2/3-ը: Բայց Նինվեի նահանգում, որի կենտրոնը նավթառատ Մոսուլ քաղաքն է, սահմանադրության նախագիծն ստացել է քվեների 55,1 տոկոսը:

Իրաքյան 18 նահանգների արդյունքները վկայում են, որ սահմանադրության նախագիծն ընդունված է: Ֆրանսպրես գործակալությունը նշում է, որ սուննի համայնքի ընդդիմության պատճառը սահմանադրության «մասնատիչ» բնույթն է, քանզի դրանով նախատեսվում է Իրաքում դաշնային պետության ստեղծում: Այդուհանդերձ, հնարավոր է սահմանադրության տեքստում փոփոխություններ կատարել դեկտեմբերի 15-ին կայանալիք ընդհանուր ընտրությունների ժամանակ:

Ֆարիդ Այյարի խոսքերով, ընտրությունների արդյունքները «ստույգ են եւ անաչառ», քանզի քվեների հաշվարկը կատարվել է «միջազգային չափանիշներին համապատասխան»:

Հակաիրաքյան ռազմական կոալիցիայի գլխավոր երկրներ ԱՄՆ-ը եւ Մեծ Բրիտանիան ողջունել են սահմանադրության ընդունումը: Սպիտակ տունը հոկտեմբերի 15-ը «պատմական օր» է բնութագրել Իրաքի համար:

ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը նույնպես խոսել է «պատմական իրադարձության» մասին: Իրաքում ՄԱԿ-ի ներկայացուցչությունը հայտարարել է, որ քվեարկության արդյունքները «ցուցադրեցին իրաքցիների քաղաքական բեւեռացման աստիճանը»:

Քվեարկության արդյունքների հրապարակումն ուղեկցվել է բռնությունների նոր ալիքով: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, միայն երեքշաբթի օրը երկրի հյուսիսում՝ Իրաքյան Քրդստանի Սուլեյմանիե քաղաքում ականված ավտոմեքենաների պայթյուններից զոհվել են 10 քուրդ ոստիկաններ: Իսկ ամբողջ երկրում այդ օրը 35 զոհ է արձանագրվել: Իրաքի արեւմուտքում հայտնաբերվել են գնդակահարված 9 սահմանապահների դիակներ: 2003 թ. մարտից երկրում զոհված ամերիկացիների թիվն անցել է 2000-ից:

Սիրիայից պահանջվում է ձերբակալել Հարիրիի սպանությանն առնչված բոլոր անձանց

ՄԱԿ-ի կենտրոնակայանում ԱՄՆ-ի եւ Ֆրանսիայի ներկայացուցիչները տարածել են Անվտանգության խորհրդի բանաձեւի նախագիծ, որով Սիրիայի կառավարությունից վճռականապես պահանջվում է ձերբակալել Լիբանանի նախկին վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիի սպանության մեջ կասկածվող բոլոր սիրիացիներին:

Բացի դրանից, նախագծի տեքստում՝ նախատեսվում են պատժամիջոցներ Սիրիայի նկատմամբ, եթե նա «լիովին եւ անվերապահորեն չհամագործակցի սպանության քննության գործում»: Նախատեսվում է նաեւ անհատապես պատժել կասկածյալներին, մասնավորապես նրանց չտրամադրել մուտքի արտոնագրեր եւ սառեցնել բանկային հաշիվները:

Հարիրիի սպանության գործը քննող ՄԱԿ-ի անկախ հանձնախմբի ղեկավար Դեյլեւ Մեհլիսը ցանկություն է հայտնել մեկ անգամ եւս հարցաքննել որոշ վկաների, ինչպես նաեւ զրուցել նոր վկաների հետ: Օրերս հանձնախմբի հրապարակած զեկուցագրի համաձայն, սիրիացի որոշ պաշտոնյաներ կասկածվում են Հարիրիի սպանությանը մեղսակից լինելու մեջ:

ՄԱԿ-ի ԱԽ բանաձեւի նախագիծը Սիրիայի իշխանություններից նաեւ պահանջում է հրաժարվել ահաբեկչությանն օժանդակելուց եւ դա ապացուցել կոնկրետ օրինակներով: Բանաձեւի պահանջները չկատարելու դեպքում Սիրիան ենթակա կդառնա տնտեսական եւ քաղաքական ճնշումների, նշում է BBC-ն:

Փետրվարի 14-ին Բեյրութում ռումբի պայթյունից զոհված Ռաֆիկ Հարիրիի որդին՝ Սաադ Հարիրին, ողջունել է ՄԱԿ-ի դիրքորոշումը, առաջարկելով մարդասպաններին հանձնել միջազգային դատարանին: «Մենք չենք փորձում վրեժ լուծել, մենք արդարություն ենք պահանջում», ընդգծել է նա: **«Ազգն»** արդեն գրել է, որ Հարիրիի սպանության գործով Լիբանանում ձերբակալվել են 4 բարձրաստիճան անձինք: Նրանցից 3-ը հատուկ ծառայությունների նախկին ղեկավարներ են, իսկ 4-րդը ձերբակալվեց կիրակի օրը. նա սիրիամետ իսլամիստական խմբավորման անդամ Մահմուդ Աբդել Ալն է:

Սպասվում է, որ առաջիկա երկուշաբթի ԱԽ անդամ երկրների արտգործնախարարները վերջնականապես կհամաձայնեցնեն բանաձեւի նախագծի տեքստը:

Պ. Ք.

Հիշողության եւ պետական մտածողության արժանացումի կոչնակ

Վավերագրական ֆիլմ ցեղասպանության 90-ամյակի առթիվ

«Ինտերնյուզ» հասարակական կազմակերպության դահլիճում ռեժիսոր Տիգրան Խզմալյանը լրագրողներին ներկայացրեց «Արմին Վեգներ. ցեղասպանության լուսանկարիչ» վավերագրական ֆիլմը: Այն պատմում է մեծ մարդասերի գործունեության մասին, ով վտանգելով կյանքը, լուսանկարել է Մեծ եղեռնի իրադարձություններն ու զոհերին, ստեղծելով անգնահատելի պատմական մի արխիվ: Վեգները այն եզակի փաստավավերագիրն է, որի լուսանկարչական աշխատանքները կազմում են Մեծ եղեռնի լուսանկարչական արխիվի 90 տոկոսից ավելին: Այդ իմաստով մեծ հայասերի իրական դերը հայության համար դեռ պարզված չէ, չնայած նրան, որ Վեգների աճյունը հանգչում է Ծիծեռնակաբերդում: Մեծ հայասերը մի շարք նամակներ է գրել տարբեր երկրների նախագահներին, ներկայացնելով նրանց հայերի ջարդն ու Արեւմտյան Հայաստանում տեղի ունեցող խսռնելի իրադարձությունները: Նամակներից մեկում, որ 1919 թվականին Վեգները հղել է ԱՄՆ-ի նախագահին, ներկայացրել է այն ժամանակվա Արեւմտյան Հայաստանի եղերական դեպքերը: Նամակում Վեգները կոչ է անում նախագահին. «Պարոն նախագահ, փրկե՛ք Եվրոպայի պատիվը... Դա կլինի բոլորիս մեղքի ճանաչումը...»: Ֆիլմը բավական հուզիչ էր ինչպես գրագետ կազմված սցենարի (տարբեր նամակների հատվածաբար ընթերցում), այնպես էլ բացառիկ կադրերի շնորհիվ, որոնք հեղինակը ձեռք էր բերել գերմանական, բրիտանական, ամերիկյան արխիվներից: Ֆիլմի ցուցադրությանը հետեւեց լրագրողների եւ հեղինակի հարցուպատասխանը, որից պարզեցինք հետեւյալը:

Երբ 2005-ի աշնանը ղեկավարությունը «նպատակահարմար գտավ» Տ. Խզմալյանին առաջարկել հրաժարականի դիմում գրել (ի դեպ, նրան այդ պաշտոնին էր հրավիրել այն ժամանակվա վարչապետ Ռ. Քոչարյանը), երեւի դա արեց մի նկատառումով՝ Տիգրանն այսպես թե այնպես ֆիլմեր նկարելու է, եկեք կինոստուդիայի ղեկավարությունը հանձնենք ուրիշին: Ինչպես երեւում է, նրանք չեն սխալվել, քանի որ ռեժիսորն ասում է. «Այս տարի «Երեւան» ստուդիայում մենք պետք է առնվազն երկու ֆիլմ նկարեինք՝ մեկը Եղեռնի 90-ամյակի եւ մյուսը՝ Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի հաղթանակի 60-ամյակի մասին: Առաջինը այսօր ձեզ ներկայացվող «Արմին Վեգներ. ցեղասպանության լուսանկարիչ» վավերագրական ֆիլմը կարող է համարվել, երկրորդն էլ անպայման անելու եմ, թեկուզ՝ միայնակ»:

Անկեղծ ասած, հայ հասարակությունը նման ֆիլմերի գոյությունից միայն շահում է, սակայն ինչքա՞ն պետք է հայ մշակույթը անհատական էնտուզիազմի հաշվին զարգանա, ե՞րբ է գալու պետական հոգածության ժամանակը: Հարցը մտահոգությամբ կարծես շարունակում է Տ. Խզմալյանը. «Ես պահում եմ, որ պետք է միայնակ անեմ այն գործը, որ պետական կառույցները, ստուդիաները պետք է որ արած լինեին: Իմ արածն ավելի շատ գաղափարախոսություն է, քան արվեստ, եւ ես կարծում եմ, որ դա պետության եւ նրա վարելիք ազգային գաղափարախոսության խնդիրն է, որոնք այսօր պարզապես չկան»: Այլապես. «Այս ֆիլմը պետք է ցուցադրվեր ԱՄՆ-ում, երբ ԱՄՆ Կոնգրեսը քննարկում էր ցեղասպանության բանաձեւի հարցը, այն պետք է Եվրախորհրդի հանձնաժողովին ներկայացվեր հենց հիմա, երբ քննարկվում է Թուրքիայի անդամակցության հարցը, մի՞թե պարզ չէ, որ հարցը ոչ թե իմ անձնական հաճույքն է, այլ պետական հոգածության կարիք զգացող խնդիրը»: Բացի այս, ռեժիսորին մտահոգում է մեկ այլ փաստ եւս: Ֆիլմի արխիվային նյութերն ուսումնասիրելով արտգործնախարարությունում, ցեղասպանության թանգարանում, կինոստուդիաների արխիվներում, տարբեր մասնավոր հավաքածուներում, Տ. Խզմալյանը հասկացել է, որ այդ նյութերը ոչ մեկի ուշադրությանն ու պահանջին չեն արժանանում նույնիսկ ցեղասպանության 90-ամյակի օրերին: Իրապես հարց է առաջանում. «Այսպե՞ս ենք ցանկանում հասնել ցեղասպանության միջազգային ճանաչման»:

Ֆիլմի ռեժիսորը իր երախտագիտությունը հայտնեց ֆիլմի հովանավոր մի ընտանիքի, որի տրամադրած ֆինանսական միջոցները հնարավորություն տվեցին ցեղասպանության պատմական փաստերն ուսումնասիրողներին ձեռք բերել եղերական օրերի պատկերների ցնցող մի հավաքածու՝ Տիգրան Խզմալյանի «Արմին Վեգներ. ցեղասպանության լուսանկարիչ» վավերագրական ֆիլմի շնորհիվ:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

«Գրողներ կան, որոնց կյանքը վեպ է հիշեցնում»

Ազգային գրադարանի հումանիտար գիտաշխատողների ընթերցասրահը երեկ Կոստան Զարյանի ծննդյան 120-ամյակի առթիվ ցուցահանդես էր կազմակերպել՝ կազմված նրա մատենագիտական եւ օտարալեզու աշխատություններից, մամուլում գրողի հրապարակումներից:

Գրականագետ Յուրի Խաչատրյանը, որ բավական բազմակողմանի ուսումնասիրել է գրողի կենսագրությունն ու գրական ժառանգությունը, նշեց. «Նոր ժամանակի հայ գրականության պատմության մեջ մեծ հեղինակներից է Կոստան Զարյանը. ժողովրդին քիչ ծանոթ եւ քիչ ուսումնասիրված հեղինակը թողել է մեծ գրական ժառանգություն»: Նրա խոսքերով, Կոստան Զարյանի թողած գրական ժառանգությունը եթե ամբողջությամբ հրատարակվի՝ կկազմի մոտ 25 հատոր:

Սկզբնապես ֆրանսիական կրթություն ստացած եւ ֆրանսերենով որպես բանաստեղծ ճանաչված Կոստան Զարյանը Եվրոպայում հայ մշակույթի ամենամեծ տարածողներից է եղել: Ընտանիքում 19-րդ զավակը լինելով՝ մեծացել է օտար հողում եւ առիթ չի ունեցել իր մայրենին սովորելու: Գրականագետը պատմեց, որ իր ժամանակի մեծերի կողմից սիրված եւ ճանաչված գրողի կյանքում պատահած մի միջադեպը սակայն ստիպում է նրան վերադառնալ հայրենի ակունքներ եւ սովորել նաեւ հայոց լեզուն: Հանրահռչակ Էմիլ Վերհառնի մոտ հյուրընկալվելիս վերջինս մի օր երիտասարդ գրողին ասել է. «Բանաստեղծը պետք է գրի այն լեզվով, որով իր մայրն է աղոթել»: Սրանից հետո գրողը վերադառնում է իր հայրենիք, ապա եւ Վենետիկում Մխիթարյան միաբանությունում սովորում է մայրենին:

Ազգային գրադարանի ցուցադրությունը, ինչպես նշեց փոխտնօրեն Ռաֆիկ Ղազարյանը, իսկապես լավ առիթ էր գրողին եւ նրա ստեղծագործություններին ծանոթանալու:

ԳՈՀԱՐ ԳՅՈՒՐՋՅԱՆ

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Վերջապես ՀՌ-ն խնկապես հուզեց բոլորիս

Հանրային հեռուստատեսությամբ նախորդ գիշեր ցուցադրվեց «Երգում է 70-ականների Երեւանը» համերգի տեսագրությունը, համերգ, որ իսկական խնդություն էր ու կրակ, որ ստիպում էր հուզվել ու հիշել թե այդ տարիների երգարվեստը վայելած ավագներին, թե դրանից զրկված անտեղյակ կրտսերներին: Բարձր ճաշակով եւ պրոֆեսիոնալիզմով շլացնող այդ համերգն իսկական դաս էր բոլոր նրանց, ովքեր ամեն օր եթերը լցնում են ցածրորակ երաժշտությամբ՝ փչացնելով հասարակության ու հատկապես երիտասարդության ճաշակը:

Համերգը կազմակերպած կիթառահար Վազգեն Ասատրյանի խանդավառությունն այնքան վարակիչ էր ու անկեղծ, նրան հաջողվել էր դա փոխանցել բոլոր մասնակիցներին՝ Մալխասին, Գեորգի Մանգասարյանին ու մյուս երաժիշտներին ու միջոցառումը վերածել երեւանյան եզակի իրադարձության: Մի բան, որին կարոտով սպասել էինք երկար ժամանակ, հոգնած ու կշտացած եթերում հայտնվող նույն դեմքերի նույնատիպ երգերից:

Հուսանք, որ երեւանյան միջոցառումներում ամեն առիթով հայտնվող ու վերջին տարիներին իրենք իրենց «աստղ» համարողները սթափվելու ու ինքնագնահատելու պահեր ունեցան: Լեւոն Սեւանի, Ռաիսա Մկրտչյանի, Ռուբեն Մաթեւոսյանի եւ այլոց հոգուց դուրս եկող ու հոգի ներխուժող զրնգուն ձայներն ու անզուգական կատարումներով տպավորված երեւանցիները գուցե այսուհետեւ ավելի խստապահանջ կլինեն ճշմարիտ արվեստը շինծուից զանազանելիս ու ծափահարության չեն արժանացնի ձայնային տվյալներ չունեցող եւ անճաշակ ամեն մի նորելուկի:

Ռ. Պ.

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

Չարենցի պոեզիան երաժշտական մեծ աշխարհ է

Չարենցի պոեզիան եւ կյանքը ամբողջությամբ լեցուն է դրամատիկական ու ողբերգական պատմություններով եւ երբեք հնարավոր չի եղել մտածել, որ այն իր արտացոլումը կունենար նաեւ հայ երաժշտական արվեստում:

1983 թ. բանաստեղծի դուստրը՝ Անահիտ Չարենցն ինձ նվիրեց իր հավաքած եւ լույս ընծայած «Անտիպ եւ չհավաքված երկեր» ժողովածուն: Ես հափշտակված կարդացի հանճարի նորահայտ գործերը եւ փափագս իրականություն դարձավ: Տարիներ շարունակ երազում էի երգեր գրել Չարենցի խոսքերով: Ընտրեցի «Նավզիկե» պոեմը: Ավելի ուշ հրապուրվեցի «Իմ լերան աղոթքը» պոեմով: Բանաստեղծն այն գրել է իր 40-ամյակի օրերին (1937 թ., մարտ): Չնայած ամբողջական գործից մեզ հասել են որոշ մասեր, սակայն դա էլ բավարար է վերահաստատելու նրա տաղանդի հավերժությունը: Իմ կողմից երաժշտականացված այդ երկու ստեղծագործություններն աղոթքի պես հնչել եւ հնչում են Հայաստանի պետական կամերային երգչախմբի կողմից:

Չարենցի պոեզիայով եւ նրա երաժշտական գործունեությամբ զբաղվող արվեստաբան Ռոբերտ Դավթյանը մեզ բոլորիս՝ կոմպոզիտորներին, արվեստագետներին ու կատարողներին, ուրախացրեց իր նոր նախաձեռնությամբ: Ուսումնասիրելով Չարենցի ստեղծագործությունների երաժշտականացման ամբողջ պատմությունը եւ բանաստեղծի երաժշտական արվեստի բնագավառում կատարած գործունեությունը՝ կազմել է մի հրաշալի ժողովածու, որն իր տեսակով եւ բովանդակությամբ առաջինն է երաժշտական արվեստի պատմության մեջ:

Ներկայացնելով 1920-ականներից մինչեւ այսօր ընկած ժամանակահատվածում բանաստեղծի խոսքերով գրված երաժշտական ստեղծագործությունները՝ նա հետաքրքրական մեկնաբանություններում ու վերլուծություններով ստեղծում է բանաստեղծի երաժշտական աշխարհը:

Ռ. Դավթյանը «Չարենցը եւ երաժշտությունը» գրքում փորձում է վերլուծել պոեզիայի եւ երաժշտության փոխառնչությունների ձեւերն ու մեթոդները: Նա պոեզիան վերլուծում է երաժշտական նրբությունների

լեզվով: Քանի որ հեղինակը հրաշալի տիրապետում է թե՛ պոեզիային, թե՛ երաժշտությանը, ուստի պետք է խոստովանել, որ նա իր առջեւ դրած խնդիրը լուծել է հաջողությամբ: Քանի որ Չարենցի պոեզիան մարդկային հոգու բարձրագույն վայելքն է եւ հավերժություն ապրող արվեստ, ապա Ռ. Դավթյանի «Չարենցը եւ երաժշտությունը» գիրքը բանաստեղծին անմահացնող մի նոր ուսումնասիրություն է:

«Չարենցը եւ երաժշտությունը» գիրքը բանաստեղծի ոգեղեն աշխարհի հավաստիացումն է: Այս գիրքը օգտակար է գալիք բոլոր սերունդների համար: Ռ. Դավթյանի երաժշտական պատշաճ չափանիշներով գրված գիրքը պետք է գնահատվի ըստ արժանվույն:

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՆԻԿՈՂՈՍՅԱՆ
կոմպոզիտոր

Մայրենի լեզվի եւ բնաշխարհի շունչը

Հախճապակու նկարիչ կատարողի մասնագիտությանը տիրապետող Նունե Խաչատրյանը, երբ 5-6 տարեկանում հոր օգնությամբ ծաղիկների թերթիկներ էր չորացնում, չէր էլ մտածում, որ դրանք հետագայում կդառնան ծաղկե կոմպոզիցիաներ: Երեկ Ժողովրդական արվեստի թանգարանում բացվեց նրա անհատական ցուցահանդեսը՝ նվիրված գրերի գյուտի 1600-ամյակին: Նունե Խաչատրյանը ցուցահանդեսում ներկայացրել էր չորացրած ծաղիկների թերթիկներով պատրաստված հայերեն այբուբենի բոլոր տառերը, ինչպես նաեւ այլ կոմպոզիցիաներ թե՛ սխուր, թե՛ ուրախ թեմաներով եւ տրամադրություններով: «Գիշեր», «Հավատք» կոմպոզիցիաների կողքին ներկայացվել էին «Զարթոնք», «Այգաբաց», «Թռիչք» եւ այլ աշխատանքներ:

«Այստեղ կոմպոզիցիաներ կան, որոնք պատրաստված են 30 տարվա թերթիկներով, կան եւ նորերը: Ցանկացել եմ ներկայացնել ե՛ւ տառերը, որոնք արտահայտված են դասական տառերի ձեւով, ե՛ւ հայրենի բնաշխարհը: Ի դեպ բոլոր տառերը տարբեր ծաղիկների թերթերով են արվել, եւ հավաստացած եղեք, որ հայրենի բնաշխարհում հաստատ 39 տեսակից ավելի ծաղիկներ կան», նշեց աշխատանքների հեղինակը եւ հավելեց, որ ներկայացվածը վերջին 4 տարիների աշխատանքներ են: Նունե Խաչատրյանը չբացառեց նաեւ, որ կշարունակի ստեղծագործական աշխատանքն այս բնագավառում, քանի որ այսօր էլ շարունակում է ծաղիկների թերթիկները չորացնել. «Չեմ կարողանում ծաղիկները նետել աղբարկղ»: Իսկ թանգարանի տնօրեն Սարո Սարուխանյանը ցուցահանդեսում ներկայացված աշխատանքները համարեց տքնության, նվիրումի եւ հոգեւոր ինքնամաքրման արդյունք:

Գ. Գ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

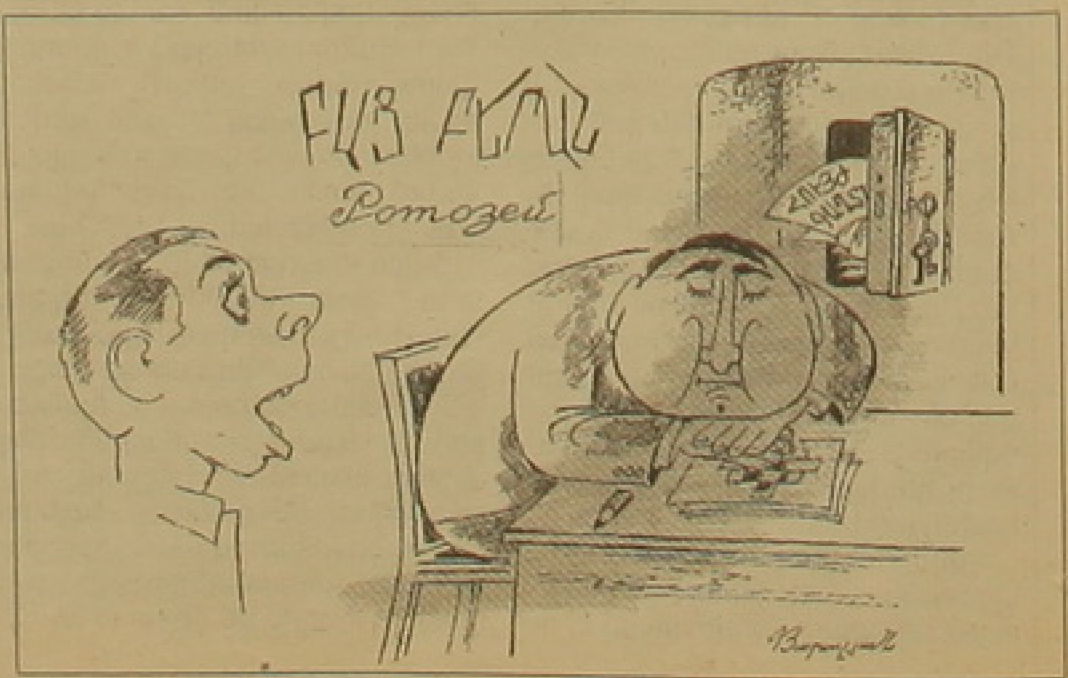

ՀՀ նախագահի շրջայցը վերանորոգված մարզադպրոցներ

ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հանձնարարությամբ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի միջոցներով Երեւանում իրականացվում է մարզական կառույցների ու մարզադպրոցների կապիտալ վերանորոգման ծրագիր: Երեկ ՀՀ նախագահը Երեւանի քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանի եւ սպորտպետկոմի նախագահ Իշխան Զաքարյանի ուղեկցությամբ շրջայց կատարեց այդ ծրագրով վերանորոգման աշխատանքներն ավարտված մայրաքաղաքի օլիմպիական հերթափոխի հանրապետական ուսումնարանում, «Հայաստան» մարզական միության, «Աշխատանքային հերթափոխ» եւ «Աշխատանք» ընկերությունների մարզադպրոցներում: Նախագահն այցելեց հիմնովին վերանորոգված, ժամանակակից տեսք ընդունած բռնցքամարտի, ծանրամարտի, ըմբշամարտի մարզադահլիճներ, թեթեւ ատլետիկայի մանեժ, ծանոթացավ կատարված աշխատանքներին, զրուցեց մարզադպրոցների տնօրենների, առանձին սաների հետ, հետաքրքրվեց նրանց մարզական առօրյայով ու [illegible]:

Շրջայցի վերջում Ռոբերտ Քոչարյանն իր տպավորությունները կիսեց լրագրողների հետ. «Բավական լուրջ աշխատանքներ ենք ներդրել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամով՝ ձգտելով ժամանակակից սարքավորումներով ապահովել մարզադահլիճների եւ օդափոխությունը, եւ ջեռուցումը, ինչը հնարավորություն կընձեռի շուրջտարյա մարզումներ անցկացնել: Մենք մի քիչ շատ էինք պահանջում սպորտից, սակայն ընթացիկ հարցեր էինք լուծում՝ չդրսեւորելով համալիր մոտեցում: Նման ծրագիր իրականացնելու ենք նաեւ հաջորդ տարի՝ մի քիչ ավելի մեծ գումարով: Բյուջեով աշխատանքները արվելու են մարզերում, իսկ հիմնադրամի միջոցներով՝ Երեւանում:

Ինձ միայն մի բան դուր չի գալիս, որ մարզադպրոցների մեծ մասը ժամանակին կառուցվել են բակերում, ինչ-որ թաքցված տեղերում, կարծես ավտոտնակներ լինեն: Չունենք մարզակառույցներ, որոնք ճակատային մասով փողոցի վրա լինեն: Պետք է տարածքներ գտնենք ու պայմաններ ստեղծենք հետագայում նման մարզակառույցների կառուցման համար: Ինչ-որ տեղ կարծես սպորտը երկրորդ պլանում է հայտնվել, ինչը սխալ է:

Նախկինում ջանում էինք ուշադրություն դարձնել գոնե օլիմպիական խաղերին նախապատրաստվող մարզիկներին: Սակայն եթե չկային ջեռուցվող մարզադահլիճներ, մարզումների համար անհրաժեշտ պայմաններ, ապա հաջողության ակնկալիքներն էլ մեծ չէին: Այժմ փորձում ենք ավելի հիմնովին լուծել հարցը:

Առաջին հերթին, իհարկե, ուշադրություն է դարձվում հենակետային մարզաձեւերին՝ ըմբշամարտին, բռնցքամարտին, ծանրամարտին: Սակայն պետք է ուշադրություն դարձվեն նաեւ այլ մարզաձեւերին (թեթեւ աթլետիկա, լող եւ այլն): Մարդիկ մարզական տարբեր նախասիրություններ ունեն, ուստի նրանց հնարավորություն պետք է ընձեռել զբաղվելու սիրած մարզաձեւով: Կարեւոր է ավելի մեծ թվով երիտասարդների ներգրավել սպորտում: Հարկ է մտածել առագաստանավային սպորտի զարգացման մասին: Սեւանում հիանալի պայմաններ կան, ժամանակին մարզաձեւը լավ ավանդույթներ է ունեցել: Ձմեռային մարզաձեւերի զարգացման համար էլ լավ նախապայմաններ են ստեղծվել Ծաղկաձորում»:

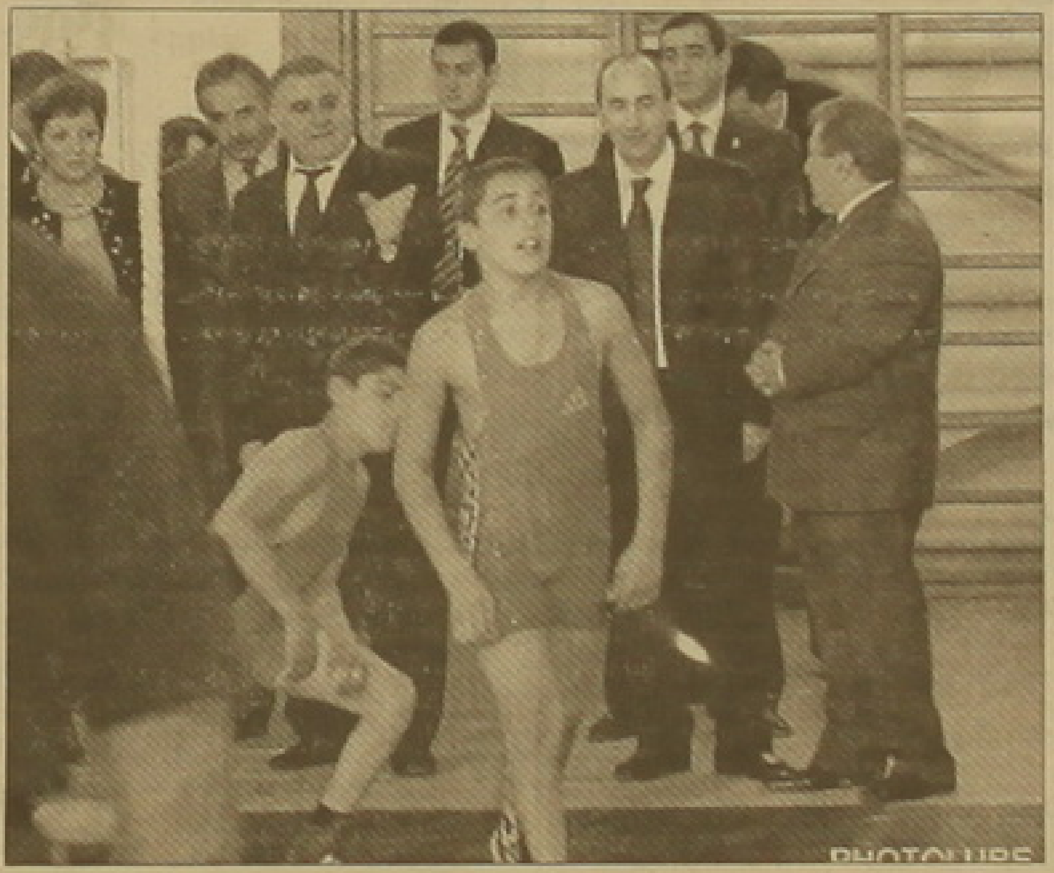

Ինչպես տեղեկացրեց ՀՀ սպորտպետկոմի նախագահ Իշխան Զաքարյանը, այս տարվա ծրագրով վերանորոգման աշխատանքների իրականացման համար «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը հատկացրել է 857 մլն 700 հազար դրամ: Օլիմպիական հերթափոխի հանրապետական ուսումնարանի մարզադահլիճների վերանորոգման վրա ծախսվել է 393 մլն դրամ, «Հայաստան» մարզական միության՝ 189 մլն, ըմբշամարտի եւ բռնցքամարտի մարզադպրոցների՝ 134 մլն, «Աշխատանքային հերթափոխի»՝ 102 մլն, օլիմպիական հերթափոխի ըմբշամարտի մարզադպրոցի վերանորոգման համար՝ 38 մլն դրամ:

Հաջորդ տարի Երեւանում կիրականացվի վերանորոգման 2-րդ ծրագիրը 2,5 մլն դոլարին համարժեք դրամի ընդհանուր արժողությամբ: Մրցութային կարգով շինարարական աշխատանքներն իրականացնում է «Մշակույթ» ԾԻԳ-ը: Հաջորդ տարի նախատեսված է «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի միջոցներով հիմնովին վերանորոգել Շենգավիթ համայնքի ծանրամարտի մարզադպրոցը, օլիմպիական հերթափոխի ուսումնարանի վարչական մասնաշենքը, հավաքական թիմերի մարզակենտրոնը, Վլադիմիր Ենգիբարյանի անվան բռնցքամարտի, Հրանտ Շահինյանի անվան մարմնամարզության մարզադպրոցները: Նոր Նորքի համայնքում էլ կկառուցվի ըմբշամարտի եւ հրաձգության մարզադպրոց:

Ընդհանուր առմամբ այս երկու ծրագրերով Երեւանում կվերանորոգվեն 15-ից ավելի մարզադահլիճներ, 10 մարզադպրոց: Կա նաեւ կառավարության ծրագիր, որով նախատեսված է հանրապետության մարզերում հիմնովին վերանորոգել 20 խոշոր մարզադպրոցներ: Այս տարվա ծրագրով բյուջեից հատկացված է 1 մլրդ 200 մլն դրամ, հաջորդ տարի՝ մի փոքր ավելի մեծ գումար: Այս ծրագիրը շարունակական է: Նախատեսվում է մինչեւ 2008 թ. վերանորոգել մոտ 50 մարզադպրոց:

Ինչ խոսք, գովելի է, որ պետությունը միջոցներ է տրամադրել իրոք վերանորոգման, ժամանակակից տեսքի ու պայմանների խիստ կարիք ունեցող մարզադպրոցների մարզադահլիճների համար: Հուսանք, որ մարզումների համար ստեղծված իրոք բարվոք պայմանները կնպաստեն միջազգային մրցասպարեզներում մեր մարզիկների նվաճումների բազմապատկմանը:

«Աստղային» զույգը ներկայացրեց նոր օծանելիքները

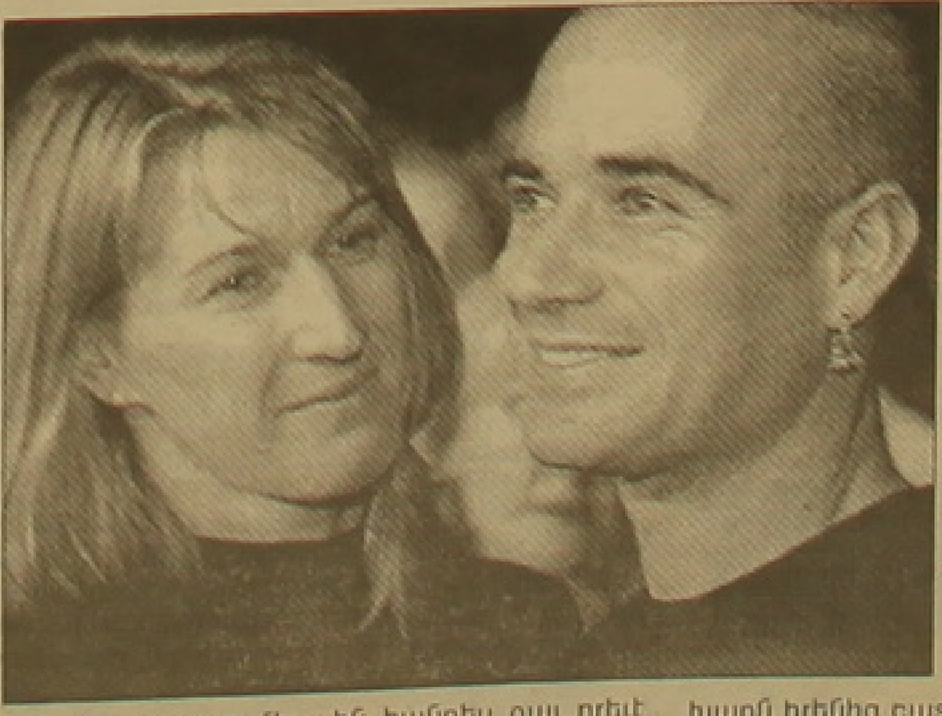

Թենիսի «աստղային» զույգը՝ Շտեֆի Գրաֆն ու Անդրե Ագասին Մյունխենում ներկայացրել են օծանելիքների նոր տեսականի կանանց եւ տղամարդկանց համար: Ընդ որում, անվանի թենիսիստներն անմիջականորեն մասնակցել են նոր օծանելիքների ստեղծման աշխատանքներին: Այդ օծանելիքները վաճառքի կհանվեն հաջորդ տարվա փետրվարին: Ագասին ու Գրաֆը խոստովանել են, որ իրենց համար այդ գործով զբաղվելը հաճելի է եւ հույս ունեն, որ իրենց օծանելիքները դուր կգան օգտագործողներին:

Շնորհանդեսի ժամանակ, իհարկե, լրագրողները հետաքրքրվեցին, թե արդյոք չի՞ պատրաստվում «աստղային» զույգը միասին հանդես գալ որեւէ մրցաշարում: Գերմանացի հանրահայտ թենիսիստուհի Շտեֆի Գրաֆը, որ միայն 7 անգամ հաղթող է ճանաչվել Ուիմբլդոնի մրցաշարում, մեծ թենիսին հրաժեշտ է տվել 1999 թ.: Ի պատասխան լրագրողների հարցին, Ագասին նշել է, որ երբ երկուսով մարզվում են, առայժմ բարձրակարգ խաղ են ցուցադրում: Գրաֆն ավելի համեստ է գտնվել, նշելով, որ թենիսի մրցախաղն իրենից շատ ուժեր է խլում եւ դրանք վերականգնելու համար շատ ժամանակ է պահանջվում:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Չորս մրցանակակիր

Իրանում անցկացված հունահռոմեական ըմբշամարտի երիտասարդական մրցաշարի պարգեւները վիճարկեցին Հայաստանի, Իրանի, Ռուսաստանի եւ Ադրբեջանի ըմբիշները: Մեր հանրապետության 9 ըմբիշներից 4-ն արժանացան մրցանակների: Բոլորից հաջողը երեւանցի Էդգար Բաբայանի ելույթն էր: 74 կգ քաշային կարգում Էդգարը հաղթելով իր բոլոր մրցակիցներին, կանգնեց պատվո պատվանդանի առաջին աստիճանին: Էջմիածնեցիներ Վարուժան Բալումյանը (55 կգ), Արմեն Մելիքյանը (60 կգ) եւ Սարգիս Հարությունյանը (գերծանր քաշ) դարձան 3-րդ մրցանակակիրներ:

Թուրինը նախապատրաստվում է օլիմպիադային

Ձմեռային օլիմպիական խաղերի գլխավոր մրցասպարեզը՝ Թուրինի մարզադաշտը շահագործման կհանձնվի նախատեսված ժամկետին: Հոկտեմբերի 30-ից օլիմպիական խաղերի կազմակերպիչները հնարավորություն կունենան մարզադաշտի խաղադաշտում բացման հանդիսավոր արարողության փորձեր կատարելու: Իսկ մինչեւ նոյեմբերի կեսերը մարզակառույցն ամբողջությամբ շահագործման կհանձնվի:

Թուրինի քաղաքապետ Սերժիո Կյամպարինոն հաստատել է, որ ձմեռային օլիմպիական խաղերի ավարտից հետո մարզադաշտը կօգտագործվի ֆուտբոլային հանդիպումների անցկացման համար: Հավանաբար այդ մարզադաշտում իր մրցախաղերը կանցկացնի Թուրինի «Յուվենտուսը», երբ թիմի «Դելլե Ալպի» մարզադաշտում կսկսվեն վերանորոգման աշխատանքները:

Իտալիայի առողջապահության նախարար Ֆրանչեսկո Ստորաչեն բացառել է երկրի քրեական օրենսդրությունում դոպինգի օգտագործման հետ կապված հոդվածներում փոփոխություն մտցնելու հնարավորությունը: Ինչպես հայտնի է, ըստ իտալական օրենսդրության, արգելված խթանիչներ օգտագործողներին ենթարկում են քրեական պատասխանատվության: Նախարարը նշել է, որ այն մարզիկները, ովքեր վախենում են այդ օրենքի կիրառումից, կարող են մնալ տանը եւ չմասնակցել օլիմպիական խաղերին: Օրերս Սան Ռեմոյի դատարանն իտալացի մի քանի հեծանվորդների պայմանական բանտարկության է դատապարտել երկրի հակադոպինգային օրենքը խախտելու համար:

Օլիմպիադայի կազմկոմիտեն ներկայացրել է նաեւ խաղերի հեռուստահեռարձակման ծրագիրը: Թուրինում փետրվարի 10-26-ը կայանալիք օլիմպիական խաղերին կարող են հետեւել 160 երկրների 4 մլրդ հեռուստադիտողներ: Հեռուստահեռարձակման իրավունքների վաճառքից ստացվելիք ընդհանուր եկամուտը կկազմի 860 մլն դոլար: Խաղերը կլուսաբանեն 6,5 հազար լրագրողներ: Օլիմպիական խաղերի պատմության մեջ առաջին անգամ հեռուստատեսային պատկերն ամբողջովին թվային կլինի:

«Ֆրանս ֆուտբոլի» ընտրյալները

«Ֆրանս ֆուտբոլ» շաբաթաթերթը հրապարակել է այն 50 ֆուտբոլիստների ցանկը, որոնցից մարզական լրագրողների հարցման միջոցով պետք է ընտրվի Եվրոպայի այս տարվա լավագույն ֆուտբոլիստը: Հարցման արդյունքները հայտնի կդառնան նոյեմբերի 28-ին: Այդ օրը Փարիզում լավագույն ֆուտբոլիստին կհանձնվի «Ոսկե գնդակ» մրցանակը: Հիշեցնենք, որ պատվավոր մրցանակի անցյալ տարվա դափնեկիրը «Միլանի» եւ Ուկրաինայի հավաքականի հարձակվող Անդրեյ Շեւչենկոն էր, որն այս տարի էլ ընդգրկվել է հավակնորդների ցանկում: 2003 թ. «Ոսկե գնդակի» դափնեկիր Պավել Նեդվեդն էլ 50 լավագույնների ցանկում է: Բացի Նեդվեդից, «Յուվենտուսից» ցուցակում ընդգրկվել են նաեւ Բուֆոնը, Կամորանեզին, Կանավարոն, Էմերսոնը, Իբրահիմովիչը, Թյուրամը, Տրեզեգեն եւ Վիեյրան:

Մադրիդի «Ռեալը» ցուցակում ներկայացնում են Բեքհեմը, Ռաուլը, Ռոբերտո Կառլոսը, Ռոբինյոն, Ռոնալդոն եւ Զիդանը: Շեւչենկոյից բացի «Միլանի» եւս 4 ֆուտբոլիստ՝ Դիդան, Կական, Մալդինին, Պիռլոն հավակնում են լավագույնի կոչմանը: «Չելսիից» կարող է լավագույնը ճանաչվել հետեւյալ ֆուտբոլիստներից մեկը՝ Չեխը, Դրոգբան, Էսիենը, Լեմփարդը, Մակելելեն, Ռոբենը, Թերին: «Մանչեսթր յունայթեդից» ցուցակում են Ռոնալդուն, Ռունին, Նիստելռոյը, Սունը: «Լիվերպուլը» ներկայացնում են Կարագերը, Լուիս Գարսիան, Ջերարդը: Հավակնորդների թվում են նաեւ Բալակը, Մաքայը («Բավարիա»), Ադրիանոն, Ֆիգուն («Ինտեր»), Կոտեն, Կրիսը, Ժունինյոն («Լիոն»), Դեկուն, Էտոն, Ռոնալդինյոն, վան Բոմելը, Խավին («Բարսելոն»), Անրին («Արսենալ»), Ֆոռլանը, Ռիկելմեն («Վիլյառեալ»), Օուենը («Նյուքասլ»):

Հետաքրքրական է, որ 50 լավագույն թեկնածուները ներկայացնում են եվրոպական 5 առաջատար ֆուտբոլային առաջնությունների մասնակից 13 ակումբներ: Դրանցից 5-ը ներկայացնում են Անգլիան, 3-ական՝ Իտալիան ու Իսպանիան, մեկական՝ Գերմանիան ու Ֆրանսիան:

Բոլորից շատ՝ 16-ական ֆուտբոլիստ հանդես է գալիս Իտալիայի «Ա» սերիայի եւ Անգլիայի պրեմիեր լիգայի առաջնություններում: Իսպանիայի առաջնության մասնակիցներից 13-ն են ընդգրկված 50 լավագույնների ցանկում: 3-ը հանդես են գալիս Ֆրանսիայում, 2-ը՝ Գերմանիայում: Թիմերից բոլորից շատ ներկայացուցիչ (9 ֆուտբոլիստ) ունի «Յուվենտուսը»: «Չելսին» ներկայացված է 7, «Ռեալը»՝ 6 խաղացողով: Հավակնորդներից 10-ը բրազիլացիներ են:

Թոփալովի առաջիկա ծրագրերը

Շախմատի աշխարհի չեմպիոն Վեսելին Թոփալովը տեղեկացրել է իր առաջիկա ծրագրերի մասին: Նա պատրաստվում է մրցախաղեր անցկացնել «Հիդրա» համակարգչի եւ Բոբի Ֆիշերի հետ: Վերջինս ներկայումս բնակվում է Իսլանդիայում:

Ծանուցում

ԿԻԵՎՅԱՆ 11/1
ԱՐԳԻՇՏԻ 4/1
ԷՐԵԲՈՒՆԻ 18

VIVAcell
Ձեր ընտրանքը

Ձեր բջջային օպերատորը

ԲՈԼՈՐ ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ԶԱՆԳԵՐՆ ԱՆՎՃԱՐ ԵՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՃԶԲ-05/154 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«Հրազդան գետի հունի մաքրում եւ հողաթմբերի ամրացում ՆԿ 0+00 ՆԿ 90+00 հատվածում» եւ «Գավառագետի հունի մաքրում եւ հողաթմբերի ամրացում Նորատուս համայնքի տարածքում» օբյեկտների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:**

Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 800 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ Հ/Հ 247010010343 «Կոմուննախագիծ» ՓԲԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Սարգսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16.00-ն:

armentel

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՋՐՎԵԺ ԳՅՈՒՂԻ ԵՎ ՄԱՅԱԿ ԹԱՂԱՄԱՍԻ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻՆ

Ավարտվել են Ջրվեժ գյուղի եւ Մայակ թաղամասի հեռախոսաֆիկացման եւ գործող հեռախոսների վերամիացման աշխատանքները:

Սույն թվականի հոկտեմբերի 20-ից սկսվել է հեռախոսահամարների տրամադրումը Ջրվեժ գյուղի եւ Մայակ թաղամասի բնակիչներին:

Նշված թաղամասի բնակիչները (բաժանորդները) իրենց կողմից կատարած նոյեմբեր ամսվա տեղական խոսակցությունների եւ Ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն կարող են ստանալ իրենց սպասարկող ԱՀԿ-ի սպասարկման բաժնից, «Հայ Փոստի», «Հայխնայբանկի», «Հայէկոնոմբանկի», եւ «Կոնվերս բանկի», «Արդշինինվեստբանկի» համապատասխան բաժանմունքներից՝ առանց վճարման պարտավորության:

Իսկ դեկտեմբերի 1-ից Ջրվեժ գյուղի եւ Մայակ թաղամասի բաժանորդները կվճարեն տեղական խոսակցությունների եւ Ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների րոպեավճարի համար ըստ գործող սակագների: Ձեզ ենք ներկայացնում սակագների գնային տարբերակների գնացուցակը.

Հիմնական տեղական հեռախոսային եւ ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների սակագների գնացուցակ

հ/հ	Ծառայության անվանումը	Սակագին դրամ	ԱԱՀ	Սակագինը ԱԱՀ-ով դրամ
	Գնային տարբերակ 1			
1	Հեռախոսագծի ամսական վարձավճար			
1.1	Բնակիչ բաժանորդ	750	150	900
1.2	Գործարար բաժանորդ	2700	540	3240
2	Տրամադրվող անվճար րոպեների չափաքանակը	360 րոպե ամսական՝ յուրաքանչյուր հեռախոսագծի համար		
3	1 րոպե տեղական խոսակցության սակագին			
3.1	Բնակիչ բաժանորդ			
3.1.1	361-րդ րոպեից մինչեւ 2250 րոպեն	3.33	0.67	4.0
3.1.2	սկսած 2251-րդ րոպեից	6.66	1.34	8.0
3.2	Գործարար բաժանորդ			
3.2.1	3613 361-րդ րոպեից մինչեւ 2250 րոպեն	3.33	0.67	4.0
3.2.2	սկսած 2251-րդ րոպեից	6.66	1.34	8.0
	Գնային տարբերակ 2			
1	Հեռախոսագծի ամսական վարձավճար			
1.1	Բնակիչ բաժանորդ	5000	1000	6000
1.2	Գործարար բաժանորդ	7250	1450	8700
2	Տրամադրվող անվճար րոպեների չափաքանակը	2250 րոպե ամսական՝ յուրաքանչյուր հեռախոսագծի համար		
3	1րոպե տեղական խոսակցության սակագին			
3.1	Բնակիչ բաժանորդ			
3.1.1	սկսած 2251-րդ րոպեից	6.66	1.34	8.0
3.2	Գործարար բաժանորդ			
3.2.1	սկսած 2251-րդ րոպեից	6.66	1.34	8.0
4	Ինտերնետ հասանելիության ծառայության 1 րոպեի սակագին (անկախ ընտրված գնային տարբերակից)			
4.1	Բնակիչ բաժանորդ	0.83	0.17	1.0
4.2	Գործարար բաժանորդ	0.83	0.17	1.0

Ծանոթություն

- Հիմնական տեղական խոսակցությունների եւ ինտերնետի հասանելիության ծառայությունների 1 րոպեի սակագները կիրառվում են սույն գնացուցակի 1,2 գնային տարբերակներով սահմանված անվճար րոպեների չափաքանակները բաժանորդի կողմից օգտագործելուց հետո:
- Հիմնական տեղական հեռախոսային եւ ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների սակագների գնային տարբերակների ընտրության համար բաժանորդները պետք է դիմեն իրենց ԱՀԿ-ի սպասարկման բաժին եւ գրավոր (դիմումի ձեւով) տեղյակ պահեն օպերատորին հաշվետու ամսվան նախորդող ամսվա ընթացքում:

Արմենիա Տելեֆոն Կոմպանի

FOR YOUR INTERNAL NEWS OF ARMENIA
LOG ON TO WWW.AZG.AM

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հանրապետությունում սկսվել է 2006 թ. ***«Ազգ» օրաթերթի բաժանորդագրությունը:*** «Ազգ» օրաթերթի հայերեն եւ ռուսերեն (շաբաթաթերթ, 16 էջ, գունավոր) տարբերակների բաժանորդներին հայտնում ենք, որ բաժանորդագրությունը կատարվում է նշված հասցեներով՝

1. «Հայմամուլ» ՓԲԸ հեռ. *45-82-00, 45-19-11, 56-79-40*
2. «Հայփոստ» բաժանորդային բաժին հեռ. *53-00-98*
3. Բլից-Մեդիա հեռ. *58-17-13*
4. «Պրես-Ասսաշե» *27-02-22*
5. «Ազգ» օրաթերթ *58-24-83*

Բաժանորդագրության արժեքն է՝

	Ազգ	АЗГ
1 ամիս	2200 դ.	500
2 ամիս	4400 դ.	1000
3 ամիս	6600 դ.	1500
4 ամիս	8800 դ.	2000
5 ամիս	11.000 դ.	2500
6 ամիս	13.200 դ.	3000

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
հատուկ դասընթացների բաժին

Verilog HDL ծրագրավորման լեզու

Verilog HDL-ը թվային էլեկտրոնային սարքավորումների կառուցվածքը նկարագրելու եւ այդ սարքավորումների աշխատանքը մոդելավորելու եւ ստուգավորելու համար նախատեսված ծրագրավորման լեզու է: Դասընթացում ընդգրկված թեմաները տալիս են Verilog HDL-ով թվային սարքավորումների նկարագրման սկզբունքների եւ հնարավորությունների (տեխնիկայի) հստակ գիտելիքներ: Դասերի ընթացքում ուսանողներին կտրվեն մի շարք համապատասխանորեն ընտրված առաջադրանքներ՝ Verilog HDL-ով նկարագրելու զանազան թվային մոդուլներ, որոնք կնպաստեն ուսանողների մոտ սեփական Verilog-ով ծրագրեր ստեղծելու կայուն գիտելիքների ձեւավորմանը:

Նախապայման՝ Համակարգչի կառուցվածքը եւ Assembly լեզվի տիրապետում (տես ներքեւում): Դիմորդների հետ դասընթացը սկսվելուց առաջ տեղի կունենա հարցազրույց:

Դասընթացը ընդգրկում է
- Verilog HDL-ի հիմնական դրույթները եւ լեզվի կառուցվածքը
- Նախագծման մեթոդոլոգիաները Verilog HDL-ում
- Verilog HDL-ի հիերարխիկ կոմպոնենտները եւ հիմնական բաղկացուցիչ բլոկները, նրանց փոխկապակցվածությունը
- Էլեկտրոնային սարքավորումների նկարագրման աբստրակցիայի մակարդակները
- Verilog HDL-ի ընդլայնված հնարավորությունները

Տեւողությունը՝ 2005 նոյեմբերի 1-ից մինչեւ դեկտեմբերի 10-ը, երեքշաբթի, հինգշաբթի օրերին 18:30 –20:30 եւ շաբաթ օրերին, ժամը 17:00-19:00

Վարձը՝ 45 000 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ)

Վճարման եւ գրանցման վերջին ժամկետը՝ 2005 հոկտեմբերի 31-ը, ժամը 16:00

Համակարգչի կառուցվածքը եւ Assembly լեզվով ծրագրավորում

Ներածություն
- Դիսկրետ մաթեմատիկայի հիմունքները
- Համակարգչի տարական լեզուն
- Տվյալների ներկայացումը համակարգչում

Assembly լեզուն

Դիսկրետ տրամաբանական տարրեր եւ շղթաներ

Տեւողությունը՝ 2005 հոկտեմբերի 31-ից մինչեւ դեկտեմբերի 20-ը երեքշաբթի, հինգշաբթի օրերին, ժամը 17:00-19:00

Վարձը՝ 60 000 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ)

Վճարման եւ գրանցման վերջին ժամկետը՝ 2005 հոկտեմբերի 28-ը, ժամը 16:00

- Դասընթացների գրանցման եւ վճարման համար դիմել Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի (ՀԱՀ) 19ա սենյակ, ժամը 09:00-ից մինչեւ 17:30: Ներկայացնել անձնագիր եւ լուսանկար (3x4): Դրամարկղի աշխատանքային ժամերն են՝ 10:00-16:00, երկ.-ուրբ. (13:00-13:45 ընդմիջում)
- Դասընթացում կընդգրկվեն նվազագույնը 10, առավելագույնը 15 դիմորդ

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ՀԱՀ-ի 19ա սենյակ ժամը 9:00-ից մինչեւ 17:30 կամ զանգահարել 51-27-06 հեռախոսահամարով

E-mail: extension@aua.am; http://www.aua.am/extens.htm

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.: Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 26.10.2005, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Գինդ» տպագրատանը: